

سیستم مدیریت ایزو
www.isomanagement.ir

تماس تلفنی جهت دریافت مشاوره:

۱. مشاور دفتر تهران (آقای محسن ممیز)

☎ ۰۹۱۲ ۹۶۳ ۹۳۳۶

۲. مشاور دفتر اصفهان (سرکار خانم لیلا ممیز)

☎ ۰۹۱۳ ۳۲۲ ۸۲۵۹

مجموعه سیستم مدیریت ایزو با هدف بهبود مستمر عملکرد خود و افزایش رضایت مشتریان سعی بر آن داشته، کلیه استانداردهای ملی و بین المللی را در فضای مجازی نشر داده و اطلاع رسانی کند، که تمام مردم ایران از حقوق اولیه شهروندی خود آگاهی لازم را کسب نمایند و از طرف دیگر کلیه مراکز و کارخانه جات بتوانند به راحتی به استانداردهای مورد نیاز دسترسی داشته باشند.

این موسسه اعلام می دارد در کلیه گرایشهای سیستم های بین المللی ISO پیشگام بوده و کلیه مشاوره های ایزو به صورت رایگان و صدور گواهینامه ها تحت اعتبارات بین المللی سازمان جهانی IAF و تامین صلاحیت ایران می باشد.

هم اکنون سیستم خود را با معیارهای جهانی سازگار کنید...

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization
Organization

استاندارد ملی ایران

۱۵۵۶۳

چاپ اول

۱۳۹۷

INSO

15563

1st Edition

2018

Modification of
ASTM F2889:

2011

روش استاندارد ارزیابی مهارت زبان

Standard practice for assessing
language proficiency

ICS: 03.180

استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۵۶۳ (چاپ اول): سال ۱۳۹۷

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، ضلع جنوب غربی میدان ونک، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران- ایران

تلفن: ۵-۸۸۸۷۹۴۶۱

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۸-۳۲۸۰۶۰۳۱-۰۲۶

دورنگار: ۳۲۸۰۸۱۱۴-۰۲۶

رایانامه: standard@isiri.gov.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No. 2592 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.gov.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف‌کنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به‌عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین‌شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به‌عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به‌عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی‌شده در قانون، برای حمایت از مصرف‌کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست‌محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به‌منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان‌بخشیدن به استفاده‌کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست‌محیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاها، واسنجی وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legals)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«روش استاندارد ارزیابی مهارت زبان»

رئیس:

عضو هیئت علمی و رئیس پژوهشکده مطالعات ترجمه دانشگاه
علامه طباطبائی

استادی، معصومه
(دکترای آموزش زبان انگلیسی)

دبیر:

کارشناس - دفتر امور تدوین پژوهشگاه استاندارد

مرادی، مهتاب
(کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی بین الملل)

اعضا: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

مدرس و مترجم زبان انگلیسی - عضو مستقل

افشار، سینا
(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)

مدرس زبان انگلیسی - موسسه سفیرگفتمان

بنزاده، ثمینه
(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)

مدرس و مترجم زبان انگلیسی - عضو مستقل

الماسی، روزبه
(کارشناسی زبان و ادبیات انگلیسی)

کارشناس - دفتر امور تدوین پژوهشگاه استاندارد

پوریوسفیان، مهدی
(کارشناسی مدیریت صنعتی)

کارشناس - دفتر آموزش و تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه استاندارد

حاجی مختاری، فریبا
(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)

کارشناس هماهنگی امور بین الملل و اندازه شناسی

رضوانپور، رحیم
(کارشناسی زبان انگلیسی)

مدرس زبان انگلیسی - آموزش و پرورش

طالب زاده، علیرضا
(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)

مدرس و مترجم زبان انگلیسی - عضو مستقل

غفرانی، محبوبه
(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)

- صالحی، مریم
(کارشناسی ارشد زبان شناسی)
- مدرس و مترجم زبان انگلیسی - عضو مستقل
- ضرغامی، زهرا
(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)
- کارشناس - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
- عزیزی، غلامرضا
(کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی)
- عضو هیات علمی و رئیس پژوهشکده اسناد - سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران
- علی میرسالاری، سیده سرور
(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)
- مدرس زبان انگلیسی - موسسه سفیرگفتمان
- قیداریان، لیلا
(کارشناسی مدیریت دولتی)
- کارشناس - اداره کل استاندارد استان البرز

ویراستار:

- ابوالقاسم پوراصفهانی، مجتبی
(کارشناس گروه پژوهشی نساجی و چرم)
- پژوهشگاه استاندارد

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش‌گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۱۳	۴ اهمیت و کاربرد
۱۴	۵ ملاحظات کلیدی
۱۹	۶ طراحی آزمون
۲۹	۷ تدوین آزمون
۴۴	۸ پذیرش آزمون
۴۶	۹ برگزاری و نمره‌دهی آزمون: دستورالعمل نمره‌دهی و خط مشی
۵۳	۱۰ نگهداری و به‌روز رسانی
۵۴	۱۱ ممیزی مستندات
۵۷	۱۲ کلیدواژه‌ها
۵۸	پیوست الف (آگاهی‌دهنده)
۵۹	پیوست ب (آگاهی‌دهنده)
۶۲	پیوست پ (آگاهی‌دهنده)
۶۴	پیوست ت (آگاهی‌دهنده)
۶۸	کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد «روش ارزیابی مهارت‌های زبان» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/منطقه‌ای به‌عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد پ، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ تهیه و تدوین شده، در سیصد و سی و نهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۱۸ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به‌عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران - ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهند شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط، مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی/منطقه‌ای زیر به روش «ترجمه تغییر یافته» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی همراه با اعمال تغییرات با توجه به مقتضیات کشور است:

ASTM F2889: 2011, Standard Practice for Assessing Language Proficiency

روش استاندارد ارزیابی مهارت زبان

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، روش‌های برترِ تدوین و به‌کارگیری آزمون‌های زبان در مهارت‌های گفتاری، شنیداری، درک مطلب (خواندن) و نوشتاری را برای ارزیابی توانایی بر اساس معیار توصیف‌گرهای سطح مهارت زبانی^۱ (ILR) توصیف می‌کند. این روش بر سنجش مهارت زبانی در به‌کارگیری زبان برای برقراری ارتباط می‌پردازد.

این استاندارد برای پاسخگویی به مسائل مرتبط با آزمون و آزمون‌سازی در حوزه‌های تخصصی زیر کاربرد ندارد: ترجمه، ترجمه شفاهی، ترجمه صوتی، پیاده‌سازی و آوا نویسی، و دیگر آزمون‌های مهارت زبانی برای مشاغل خاص یا ارزیابی تشخیصی.

آزمون‌های تدوین‌شده بر اساس این روش را نباید برای هیچ یک از مقاصد نامبرده در بالا (برای مثال: تشخیص) استفاده کرد.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به‌صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

2-1 ASTM F1562, Guide for Use-Oriented Foreign Language Instruction

2-2 ASTM F2089, Guide for Language Interpretation Services

2-3 ASTM F2575, Guide for Quality Assurance in Translation

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات با تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

آزمون دستاورد

achievement test

ابزاری که به منظور سنجش آموخته‌های فرد در یک بازه زمانی مشخص بر اساس نمونه‌ای از مطالب پوشش داده شده در برنامه درسی طراحی شده است.

۲-۳

آزمون انطباقی

adaptive test

شکلی از آزمون اختصاصی برای هر فرد که در آن سؤالات آزمون از بانک ذخیره سؤالات انتخاب می‌شوند. در این بانک سؤالات بر اساس میزان دشواری مرتب شده‌اند و هر مورد بر اساس پاسخی که به پرسش قبل داده شده است به آزمون‌شونده ارائه می‌شود و این روند ادامه می‌یابد تا زمانی که اطلاعات کافی درباره میزان توانایی آزمون‌شونده به دست آید. شکل مخالف آن آزمون ثابت است.

۳-۳

متون معتبر

متون اصیل

authentic texts

متونی که به منظور یادگیری زبان طراحی نشده‌اند و بخشی از روزنامه، نشریه، برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی معمولی و مانند آن نیست.

۴-۳

واسنجی

کالیبراسیون

calibration

فرایند تعیین مقیاس یک یا چند آزمون است.

یادآوری- پیمایش شامل یکسان سازی سؤالات از آزمون‌های مختلف به یک سطح دشواری (مقیاس تتا) باشد. وقتی آزمون از سؤالات پیمایش شده ساخته می‌شود، امتیاز کسب شده در آزمون می‌تواند نشان‌دهنده توانایی داوطلب یا به عبارتی، جایگاه او در مقیاس تتا باشد.

۵-۳

آزمایشگاه شناختی

cognitive lab

روشی برای به دست آوردن بازخورد آزمون‌شوندگان در خصوص سؤالات آزمون است.

مثال- تعداد محدودی آزمون‌شونده در آزمون یا بخشی از آزمون شرکت می‌کنند و سپس با بیان افکار خود درباره هر پرسش به هنگام آزمون، پاسخ‌دادن به پرسش‌نامه درباره سؤالات مطرح شده، یا مصاحبه با پژوهشگران یا هر روش دیگری که بتواند اطلاعات عمیقی درباره سؤالات آزمون به دست دهد، بازخورد گسترده‌ای را فراهم می‌سازند. این آزمون‌شوندگان باید مشابه با همان افرادی باشند که آزمون برای آن‌ها طراحی شده است. برای آزمون‌هایی که توسط ارزیابان امتیاز داده می‌شوند، فن مشابهی توسط ارزیابان به کار گرفته می‌شود تا اطلاعاتی به‌عنوان دستورالعمل به دست آید.

۶-۳

آزمون رایانه‌ای انطباقی

computer adaptive test

آزمونی که با استفاده از رایانه از آزمون‌شونده گرفته می‌شود و سطح دشواری هر پرسش، بر اساس پاسخ‌هایی که به سؤالات قبلی داده شده است، تعیین و هماهنگ با میزان توانایی فرد طراحی می‌شود.

۷-۳

سازه

construct

دانش، مهارت یا توانایی که مورد آزمایش قرار می‌گیرد.
یادآوری - سازه، مبنایی برای آزمون مورد نظر یا آزمون اجباری و تفسیر امتیازات حاصل از آن به دست می‌دهد.

۸-۳

پاسخ تشریحی

constructed response

نوعی سوال یا تکنیک آزمون که در آن آزمون‌شونده باید به مجموعه‌ای از پرسش‌ها که پاسخی نامشخص دارند به شکل نوشتاری، گفتاری یا انجام کاری، پاسخ دهد و نمی‌تواند پاسخ را از میان فهرستی از پیش‌آماده انتخاب کند.

یادآوری - رایج‌ترین شکل پاسخ‌های تشریحی عبارتند از پر کردن جاهای خالی، پاسخ‌های کوتاه و ارزیابی عملکرد.

۹-۳

روایی محتوایی

content validity

اعتبار مفهومی یا غیرآماري بر مبنای تحلیل نظام‌مند محتوای آزمون تا مشخص شود آیا نمونه کافی از حوزه هدف برای اندازه‌گیری وجود دارد یا خیر.

یادآوری - دست‌یافتن به روایی محتوا، مستلزم نمونه‌ای با سوالات کافی می‌باشد که تمام جنبه‌های اصلی را به اندازه‌ای مناسب پوشش دهد.

۱۰-۳

مقیاس معیار مرجع

criterion-referenced scale

توصیف مرحله به مرحله و نظام‌مند موضوعی که آزمون برای ارزیابی آن طراحی شده است؛ (یا) مقیاس رتبه‌بندی که امتیازهای آزمون را به عبارتی درباره رفتار مورد انتظار از یک فرد با آن امتیاز و یا رابطه آن‌ها با موضوع مورد بحث تبدیل می‌کند.

یادآوری - آزمون معیار ارجاع شده، آزمونی است که دستاورد یا عملکرد را با توجه به امتیازی که نتیجه فائق آمدن یا حصول اهداف است، ارزیابی می‌کند. در این آزمون، تمرکز بر توانایی انجام تکلیف است تا رتبه‌بندی گروهی.

۱۱-۳

نمره کف قبولی

cut score

نمره‌ای که نشان‌دهنده دست یافتن به یک معیار، مرز میان موفقیت و شکست، مهارت یا عدم مهارت است.

۱۲-۳

امتیازدهی دووجهی

dichotomous scoring

امتیازی که بر اساس دو حالت باشد، مانند درست/غلط، قبول/مردود. با امتیازدهی چند وجهی مقایسه شود.

۱۳-۳

صورت‌های معادل

صورت‌های همسان

صورت‌های همسنگ

equated forms

دو یا چند صورت از یک آزمون که امتیازهای آن به یک مقیاس تبدیل شده‌اند به طوری که مقایسه میان صورت‌های مختلف آزمون ممکن باشد.

۱۴-۳

هیئت متخصص

کارگروه تخصصی

expert panel

گروهی از متخصصان زبان هدف که در شرایط شبیه‌سازی شده در آزمون شرکت می‌کنند تا درباره مشکلات موجود اظهار نظر نمایند.

یادآوری - هیئت متخصص باید حداقل هشت عضو داشته باشد. اعضای هیئت پیش از شرکت در آزمون، آموزش می‌بینند تا از مفید بودن نظراتی که ارائه می‌دهند اطمینان حاصل نمایند.

۱۵-۳

روایی صوری

روایی ظاهری

face validity

درجه اندازه‌گیری توانایی یا دانشی که آزمون ادعا بر اندازه‌گیری آن داشته و بر اساس قضاوت شخصی فرد ناظر است.

۱۶-۳

آزمون قالب مشخص

آزمون هماهنگ

fixed-form test

آزمونی که محتوای آن بر اساس سطح دانش، مهارت، توانایی یا مهارت آزمون‌شونده تغییر نمی‌کند. عکس آزمون تطبیقی است.

۱۷-۳

ژانر

گونه

genre

نوعی کلام که در چیدمانی خاص با الگوها، هنجارهای سازمانی و ساختار متمایز و قابل‌شناسایی رخ می‌دهد و عملکردهای ارتباطی خاص و مشخصی دارد.

۱۸-۳

مقیاس آی.ال.آر.

ILR scale

مقیاس توانایی عملکردی زبان از صفر تا ۵ است که در توصیف‌گرهای سطح مهارت زبانی استفاده می‌شود. یادآوری ۱- گستره مقیاس از صفر نداشتن هیچ دانشی از زبان، تا ۵ معادل فرد بومی زبان با تحصیلات عالی است. یادآوری ۲- در سیستم ارزیابی اروپایی روش ارزیابی مهارت زبانی متفاوت است برای آگاهی بیشتر به پیوست ت مراجعه شود.

۱۹-۳

آزمون غیرمستقیم

indirect test

آزمونی که توانایی را بصورت مستقیم ارزیابی نمی‌کند و از روش غیرمستقیم استفاده می‌کند. یادآوری- آزمون غیرمستقیم مستلزم آن است که آزمون شوندگان تکالیفی را انجام دهند که بازتاب مستقیمی از موقعیت واقعی کاربرد زبان هدف نمی‌باشد. در آزمون غیرمستقیم، میزان توانایی‌هایی آزمون‌شونده از عملکرد او نتیجه‌گیری می‌شود.

۲۰-۳

ترجمه شفاهی

interpretation

فرایند درک و تحلیل پیام گفتاری یا اشاره‌ای و بازگو کردن دقیق، عینی و وفادارانه آن پیام به زبانی دیگر، با در نظر گرفتن محیط اجتماعی و فرهنگی می‌باشد.

یادآوری- گرچه مشابهت‌هایی میان مهارت‌های ترجمه شفاهی و ترجمه غیرشفاهی وجود دارد، مترجم شفاهی معانی را به صورت شفاهی منتقل می‌کند و مترجم غیرشفاهی معانی را از یک فرم نوشتاری به فرم نوشتاری دیگری انتقال می‌دهد. در نتیجه، ترجمه شفاهی نیازمند مهارت‌های متفاوتی از ترجمه به‌طور کلی است.

۲۱-۳

پایایی میان-ارزیاب

inter-rater reliability

درجه‌ای که در آن آزمونگران یا کارشناسان مختلف، رتبه‌بندی‌های متفاوتی براساس نظر شخصیشان از توانایی که در ارزیابی آن توافق دارند، انجام می‌دهند.

۲۲-۳

پایایی درون-ارزیاب

intra-rater reliability

درجه‌ای که بر اساس آن، یک آزمونگر یا کارشناس، رتبه‌بندی ثابت و قابل‌اعتمادی را ارائه می‌دهد.

۲۳-۳

سوال

مورد

item

یکی از واحدهای ارزیابی که معمولاً یک مسئله یا پرسش را مطرح می‌کند و در آزمون گنجانده شده است. یادآوری- سؤالات آزمون راهی برای ارزیابی آزمون‌شونده در انجام تکلیف هستند و بر اساس کلید پاسخ نمره‌دهی می‌شوند. عملکرد موفق یا ناموفق در یک سؤال، اطلاعاتی به امتیاز کلی آزمون شونده می‌افزاید. نمونه‌هایی از سؤالات آزمون عبارتند از: چندگزینه‌ای، پاسخ تشریحی، پر کردن جاهای خالی، وصل کردن و انشاء.

۲۴-۳

نظریه پرسش پاسخ

item response theory (IRT)

نظریه مدل‌های آماری که به توصیف رابطه میان سطح توانایی دانش‌آموز و احتمال موفقیت او در یک پرسش به کار می‌رود.

یادآوری- IRT دربرگیرنده نظریه صفات نهفته، مدل‌های منطقی، مدل‌های راش، پارامترهای ۱، ۲ و ۳ IRT؛ مدل‌های نموداری نرمال^۱، مدل‌های اعتبار نسبی تعمیم‌یافته، و مدل پاسخ مدرج سامجیما^۲ است.

۲۵-۳

بسندگی زبان

مهارت زبان

language proficiency

درجه‌ای از مهارت که فرد بتواند زبانی را برای هدف برقراری ارتباط به کار گیرد.

1- Normal ogive models.

2-Samejima's Graded Response model.

یادآوری- مهارت زبانی شامل توانایی فرد در خواندن، نوشتن، صحبت کردن و درک زبان است و با دستاورد زبانی که توانایی حاصل از یادگیری زبان را توصیف می‌کند، قابل مقایسه است. مهارت از طریق آزمون مهارت قابل ارزیابی است.

۲۶-۳

روایی عملیاتی

روایی اجرایی

operational validity

به حدودی اطلاق می‌شود که سوالات یا مصاحبه‌کنندگان در یک آزمون همان‌طور که انتظار می‌رود عمل می‌کنند و کارکرد آنها در راستای ایجاد نمره‌ای دقیق در موقعیت واقعی می‌باشد که در جهت عکس موقعیتی است که در برگیرنده آزمایش، ظاهرسازی یا آموزش می‌باشد.

۲۷-۳

آزمون عملکرد

performance test

آزمونی که در آن توانایی داوطلبان برای انجام تکالیف خاص، که معمولاً به الزامات شغلی یا تحصیلی مرتبط است، با استفاده از الزامات عملکرد «زندگی واقعی» به‌عنوان معیار، ارزیابی می‌شود.

۲۸-۳

امتیازدهی چندوجهی

polymous scoring

مدلی برای نمره‌دهی به یک سؤال در آزمون با استفاده از یک مقیاس حداقل سه نمره‌ای است. یادآوری- برای مثال، در استفاده از مدل امتیازدهی چندوجهی، پاسخ به یک پرسش می‌تواند نمره صفر، ۱ یا ۲ داشته باشد. پرسش‌هایی با پاسخی نامشخص اغلب بدین‌صورت امتیازدهی می‌شوند. نام دیگر آن امتیازدهی نردبانی یا چندقسمتی است. با امتیازدهی دو وجهی مقایسه شود.

۲۹-۳

روایی پیش‌بین

predictive validity

درجه‌ای که آزمون عملکرد آتی را در همان حوزه آزمون‌شده با دقت و قابلیت اطمینان، پیش‌بینی می‌کند.

۳-۳۰

قرارداد

پروتکل

protocol

روش یا فرآیند استاندارد برای اجرای تکلیف موردنظر که اغلب مستند است.

۳-۳۱

تضمین کیفیت

quality assurance

فرایندی که تضمین می‌کند مراحل طراحی و تدوین به درستی اجرا شده و نیاز تمامی گروه‌های ذی‌نفع را تأمین می‌کند.

یادآوری - تضمین کیفیت (QA) در این موارد کاربرد دارد (۱) زمانی که آزمون در حال تدوین است، (۲) زمانی که آزمونی از قبل وجود دارد، و مجدداً بازنگری یا اصلاح می‌شود، (۳) به هنگام برخی از جنبه‌های خاص فرایند اجرا (یعنی، جایگزینی سؤالات آزمون)، (۴) به هنگام جایگزینی سؤالات آزمون تا از تطابق آن‌ها با مشخصات اصلی که اولین بار آزمون بر اساس آن‌ها طراحی شده است، اطمینان حاصل شود، (۵) آموزش کارکنان جدید برای اجرای آزمون مطابق با همان استانداردهایی که برای آزمون‌گران اول مورد استفاده قرار گرفته است.

۳-۳۲

کنترل کیفیت

quality control

نظام ارزیابی پس از تدوین که در زمان آزمون و پس از آن مورد استفاده قرار می‌گیرد تا از تطابق آزمون و برگزاری آن توسط یک سازمان با تمام استانداردها و خط‌مشی‌های مرتبط با انجام آزمون اطمینان صورت گیرد.

یادآوری - کنترل کیفیت (QC) در هر زمانی پس از پذیرش محصول مورد استفاده قرار می‌گیرد. کنترل کیفیت از پایایی و روایی آزمون و استفاده درست از آن به صورت مستمر اطمینان حاصل می‌کند. کنترل کیفیت بخشی از فرایند نگهداری آزمون است.

۳-۳۳

ارزیاب

rater

فرد واجد شرایط و آموزش دیده که عملکرد آزمون شونده را بر اساس هماهنگی موجود میان مشخصات عملکرد او با توصیف‌گرهای مربوطه در یک مقیاس نمره‌دهی، مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

۳-۳۴

ارزیابی

rating

قضاوت درباره عملکرد آزمون شونده در یک تکلیف آزمونی خاص است.

۳-۳۵

مقیاس ارزیابی

rating scale

مقیاسی برای توصیف مهارت زبانی، شامل مجموعه‌ای از سطوح ساختاریافته که بر اساس آن عملکرد زبان آموز مورد قضاوت قرار می‌گیرد.

۳-۳۶

پایایی

reliability

ثبات آزمون در اندازه‌گیری آنچه باید در طول مدت آزمون اندازه‌گیری شود یا درجه‌ای که یک ابزار در هر بار استفاده به همین روش اندازه‌گیری می‌کند؛ تکرارپذیری.

یادآوری- ثبات، مفهوم اصلی پایایی می‌باشد که از دیرباز وجود داشته است. پایایی بدین صورت تعریف می‌شود که اندازه‌گیری‌های جداگانه (برای مثال، سؤالات، مقیاس‌ها، برگزاری آزمون، و مصاحبه‌ها) نتایج قابل‌مقایسه‌ای را در شرایط یکسان یا مشابه به دست دهند. برای مثال، سؤالات آزمون که ساختار یکسانی را مورد سنجش قرار می‌دهند، باید زمانی که برای یک گروه آزمون شونده تحت شرایط قابل‌مقایسه اجرا می‌شوند، نتایج مشابه داشته باشند. به بیان ساده‌تر، پایایی یعنی یک سؤال، مقیاس، دستورالعمل یا آزمون در شرایط مشابه یا غیرمشابه، ارزش یکسانی به دست دهد.

۳-۳۷

دستور العمل نمره‌دهی

scoring rubric

روش یا فرایندی استاندارد که ارزیاب با کمک آن به عملکرد آزمون‌شونده نمره می‌دهد. یادآوری- دستورالعمل نمره‌دهی، سندی کامل و دقیق است که ارزیابان آموزش‌دیده برای ارزیابی عملکرد آزمون‌شوندگان از آن استفاده می‌کنند. تفسیر و به‌کارگیری درست از آن نیازمند آموزش است.

۳-۳۸

پاسخ گزینه‌ای

selected response

هر سؤال آزمون که نیازمند این باشد تا آزمون‌شونده از میان چند پاسخ یکی را انتخاب کند، مانند درست/غلط یا چندگزینه‌ای.

۳-۳۹

پودمان مهارت

skill modality

هر یک از چهار مهارت زبانی دریافتی و تولیدی شامل شنیداری، خواندن، گفتاری و نوشتاری به‌صورتی که در ILR تعیین شده است.

۳-۴۰

مشخصات

specifications

توصیف دقیقی از مشخصات آزمون، شامل آنچه که آزمون می‌شود، چگونه آزمون می‌شود، جزئیاتی مانند تعداد و اندازه کاغذها، انواع سؤالات درج‌شده در آزمون و غیره.

۴۱-۳

تکلیف

task

فعالیتی که آزمون‌شونده انجام می‌دهد تا عملکرد و دیگر معیارهای مهارت قیدشده در توصیف‌گر سطح مهارت ILR را به نمایش گذارد.

۴۲-۳

پایایی آزمون - بازآزمون

test-retest reliability

برآوردی از پایایی آزمون که میزان نتایج مشابه را در آزمون‌ها تعیین می‌کند که در دو زمان مختلف تحت شرایط یکسان برای گروهی از آزمون‌شوندگان برگزار می‌شود.

یادآوری - پایایی آزمون - بازآزمون با استفاده از ضریب همبستگی که از دو بار برگزاری آزمون به دست می‌آید. ارزیابی باید سنجش پایداری را از یک ساختار در برگزاری آزمون‌های مختلف به دست دهد، به ویژه اگر بازه زمانی میان دو آزمون به اندازه‌ای نباشد که فرصت کافی برای تغییر در میزان مهارت موردنظر به وجود بیاید. این روش دارای سه عنصر زیر است:

۱- دو سنجش با ابزار در دو زمان مختلف برای هر آزمون‌شونده؛

۲- محاسبه همبستگی میان دو سنجش جداگانه؛

۳- فرض اینکه هیچ تغییری در مشخصه یا سازه مدنظر صورت نمی‌گیرد.

۴۳-۳

ترجمه

translation

فرایندی شامل ایجاد متن نوشتاری زبان مقصد بر اساس متنی از زبان مبدا به صورتی که محتوا و در بسیاری از موارد شکل دو متن، معادل یکدیگر محسوب شوند.

۴۴-۳

روایی

validity

درجه‌ای که یک آزمون موارد هدف را می‌آزماید، یا موارد هدف را با موفقیت می‌سنجد.

یادآوری - روایی، قضاوت درباره میزان تایید مدارک و شواهد از نتایج، تفاسیر، کاربردها و استنباطها از امتیاز آزمون است. روایی، مناسب و قابل دفاع بودن نتایج، تفاسیر و استنباطها برای کاربرد مشخص در موقعیتی معلوم را نشان می‌دهد. روایی بر اساس این واقعیت است که آزمون برای کاربردها و کاربران مشخص تدوین شده است و شامل توصیف و توجیحاتی در خصوص کاربردها، اثرات، مخاطبان و محتوای آزمون را می‌شود و محدود به این موارد نیست. با استفاده از برخی از فرایندهای آماری می‌توان میزان روایی آزمون را تخمین زد. بطور کلی با چنین فرایندهایی موارد مورد آزمون و همچنین کیفیت آنها تعیین می‌شود. دقت قدرت بحث روایی و باید به موازات افزایش تبعات فردی و یا سازمانی، افزایش یابد.

۴ اهمیت و کاربرد

۴-۱ کاربرد مورد نظر

۴-۱-۱ این استاندارد برای کمک به ارتقاء توانایی برگزارکنندگان و جوامع کاربر آن آزمون‌ها کمک می‌کند تا آزمون‌هایی برای برقراری ارتباط طراحی کنند که مفید، به جا، پایا و تکرارنشده باشند. این استاندارد با استفاده حداکثری از تدوین آزمون دولتی موجود و تجاری و ظرفیت ارائه از طریق استانداردسازی این فرایندها، ظرفیت انجام آزمون در کشور را گسترش می‌دهد. این استاندارد برای استفاده مسئولان قرارداد، برنامه، سرپرست‌ها، مدیران و ضابطان است. همچنین تدوینگران آزمون، انتخاب کنندگان و ارزیابان و تصمیم گیرندگان نمرات آزمون نیز از این روش بهره‌مند خواهند بود.

۴-۱-۲ به علاوه، هدف این استاندارد، تشویق به بهره‌گیری از گروه‌های متخصص برای کمک به مسئولان قراردادها، نمایندگان مسئولان قراردادها، تدوینگران آزمون و پیمانکاران/فروشنندگان در تأمین نیازهای آزمون است. کاربران این روش تشویق می‌شوند تا بر تأمین نیازهای آزمون تمرکز داشته باشند و این استاندارد را تحت هیچ شرایطی به‌عنوان یک نوآوری محدودکننده تلقی نکنند.

۴-۲ انطباق با استاندارد

۴-۲-۱ انطباق با این استاندارد نیازمند تبعیت از تمام بخش‌های آن است. استثنائات مربوط به مواردی می‌شود که بخشی از این استاندارد برای آن آزمون خاص یا هدف مورد نظر کاربرد نداشته باشد. موارد استثناء باید مستند شده و برای رضایت مشتری توجیه شود. هیچ بندی از استاندارد حاضر نباید متناقض با قوانین موجود تفسیر شود یا موجب مغایرت با خط‌مشی‌های تعیین شده دولت در حوزه آزمون باشد.

۵ ملاحظات کلیدی

۵-۱ هدف هر آزمون، ارائه اطلاعات مفید درباره آزمون‌شونده یا برنامه است. برای تولید آزمون مفید، تدوینگران و گروه‌های ذی‌نفع باید در فرایند تدوین و ارزیابی مستمر شرکت داشته باشند. این امر در شکل شماره ۱ به‌عنوان چرخه زندگی آزمون نشان داده شده است و در بندهای ۶ تا ۱۰ به آن پرداخته می‌شود. در کنار فرایندهای چرخه زندگی، عوامل متعدد به‌هم‌پیوسته‌ای وجود دارند که به مفیدبودن اطلاعات می‌افزایند.

این عوامل عبارتند از روایی (زیربند ۳-۵)، پایایی (زیربند ۴-۵)، عملی بودن (زیربند ۵-۵)، تضمین کیفیت (زیربند ۶-۵)، کنترل کیفیت (زیربند ۷-۵)، مستندات فنی (زیربند ۸-۵) و اخلاقیات (زیربند ۹-۵). این بند، ملاحظات کلی را درباره چرخه زندگی و عوامل مطرح می‌کند و بندهای ۶ تا ۱۰ با جزئیات بیشتری به هر یک از مراحل چرخه زندگی می‌پردازد.

شکل ۱ - چرخه زندگی آزمون

۲-۵ چرخه زندگی آزمون - به شکل ۱ مراجعه شود.

۱-۲-۵ چرخه زندگی آزمون، فرایندی تکرار شونده است که برای تدوین یک آزمون جدید با برنامه‌ریزی آغاز می‌شود (و شامل ارزیابی نیازها، تعیین چارچوب آزمون و مستندات مشخصه‌های آزمون و برنامه‌ای برای نگهداری از آزمون می‌شود). برنامه‌ریزی آزمون در بند ۶ شرح داده شده است. پس از پذیرش مرحله برنامه‌ریزی، تدوین آزمون انجام می‌شود (به بند ۷ مراجعه شود). در این مرحله، صلاحیت‌ها مشخص و اعضای گروه انتخاب می‌شوند. همچنین، سؤالات آزمون، نمره‌دهی و ترازبندی تدوین شده و سندیت روایی مشخص می‌شود. زمانی که گروه‌های ذی‌نفع درباره انطباق کامل آزمون با استانداردهای موردانتظار به توافق رسیدند، آزمون پذیرفته می‌شود (به بند ۸ مراجعه شود).

۲-۲-۵ چرخه زندگی آزمون با اجرای آزمون و حصول اطمینان از رعایت استانداردهای ارائه، مراقبت در جلسه امتحان، نمره‌دهی و ترازبندی، گزارش نمرات و داوری (به بند ۹ مراجعه شود) ادامه می‌یابد. مرحله بعد، نگهداری آزمون است که شامل تازه‌سازی محتوای آن می‌شود (به بند ۱۰ مراجعه شود). در این مرحله، سؤالات جدیدی نوشته و پس از سنجش روایی به آزمون افزوده می‌شود. زمانی که مشخص شود که این آزمون دیگر نیازهای سازمان را تأمین نمی‌کند، از دور خارج می‌شود.

۳-۵ روایی

۱-۳-۵ استدلال روایی از ابتدای طراحی آزمون آغاز شده و در تمام چرخه زندگی آن ادامه می‌یابد. استدلال روایی منابع چندگانه داده را با یکدیگر ادغام کرده و عوامل را از هر مرحله از چرخه زندگی به‌عنوان

سند هماهنگی میان آزمون و هدف مورد نظر گردآوری می‌کند. این کار به‌ویژه- زمانی اهمیت می‌یابد که آزمون برای کاربر یا مخاطب خاصی تهیه شده است و سازمان تمایل دارد آن را برای هدف و مخاطبان دیگری نیز مورد استفاده قرار دهد. زمانی که آزمون تدوین می‌شود، چارچوب آزمون شامل توضیحی درباره این خواهد بود که مستندات روایی آن چگونه جمع‌آوری شود. با تغییر هر یک از کاربری‌های آزمون مانند مخاطب، هدف، اجرا، نمره‌دهی یا محتوا- استدلال روایی آزمون اصلی با استدلالی جدید جایگزین شده یا بخش تکمیلی به آن افزوده می‌شود. دقت روایی باید برای توجیه تبعات استفاده از نمره‌دهی و ارزیابی کافی باشد، گونه‌ای که با افزایش اهمیت آزمون برای آزمون‌شوندگان و سازمان‌ها، دقت و قدرت استدلال روایی نیز افزایش یابد.

۴-۵ پایایی

۴-۵-۱ اگر ثبات تعیین‌شده در پایایی به‌هنگام سنجش رعایت نشود، تصمیماتی که بر اساس نمرات و ارزیابی آزمون صورت می‌گیرد، جانبدارانه یا تا اندازه‌ای اشتباه خواهد بود. سؤالات، آزمون‌ها، ارزیاب‌ها و دستورالعمل‌ها باید سنجش‌های قابل‌اعتمادی ارائه دهند و از مزیت روان‌سنجی برخوردار باشند تا مبنایی سودمند برای قضاوت یا ارجاع به دانش، مهارت یا تسلط باشد. داده‌ای که قابل‌اعتماد نباشد، بنا بر تعریف، به شدت تحت تأثیر اشتباه می‌باشد و تصمیماتی که بر اساس چنین داده‌ای اتخاذ می‌شود، در بهترین حالت ضعیف و در بدترین حالت کاملاً اشتباه خواهد بود. با افزایش اهمیت آزمون، پایایی باید با دقت بیشتری مورد ارزیابی قرار گیرد. زمانی که آزمون تدوین می‌شود، چارچوب آزمون باید شامل نحوه تضمین پایایی باشد. گرچه روایی مهم‌ترین مشخصه سنجش روان‌سنجی محسوب می‌شود، در صورتی که سازه یا محتوا به دقت یا به‌طور مستمر سنجیده نشوند، روایی ارزیابی نیز ضعیف می‌شود.

۵-۵ عملی بودن

۵-۵-۱ عملی بودن، زیربنای کل چرخه زندگی آزمون محسوب می‌شود، زیرا میزان دسترسی به منابع مورد نیاز برای تدوین، عملکرد، اجرا و پیشرفت مستمر آزمون را مشخص می‌کند. منابع ضروری عبارتند از:

۵-۵-۱-۱ افرادی که وظیفه تدوین، اداره، ارزیابی، نمره‌دهی، گزارش‌دهی، تضمین امنیت و پیشرفت مستمر یک آزمون را بر عهده می‌گیرند.

۵-۵-۱-۲ بودجه تخصیص داده‌شده به تدوین آزمون، پرداخت حقوق به ارزیاب‌ها و مدیران، حمایت از پیشرفت مستمر و اداره عملکرد و امنیت آزمون

۵-۵-۱-۳ مطالب آزمون که شامل دفترچه‌های آزمون، نظام نمره‌دهی، ضبط صوت و رایانه یا نرم‌افزارهای مورد نیاز برای اجرا، عملکرد، نمره‌دهی، تضمین امنیت و پیشرفت مستمر آزمون است.

۶-۵ تضمین کیفیت

۱-۶-۵ به کارگیری تضمین کیفیت هنگام تدوین آزمون مهارت زبان نیازمند تحلیل درست نیازها و جمع‌آوری داده از تمامی گروه‌های ذی‌نفع است. مستندات تحلیل نیاز، اولین مجموعه از مستندات هستند که مراحل بعدی برنامه‌ریزی و تدوین را هدایت می‌کنند.

۲-۶-۵ تضمین کیفیت با تدوین آزمون به پایان نمی‌رسد. مستندات مربوط به رعایت استانداردها در خصوص تهیه و آموزش سؤالات جدید در طول فرایند تدوین و آموزش سؤالات جدید صورت می‌گیرد.

۷-۵ کنترل کیفیت

کنترل کیفیت یکی از عناصر ضروری فرایند نگهداری از آزمون است زیرا روایی و پایایی مستمر آزمون را تأیید می‌کند و نشان می‌دهد که آزمون به روشی درست و به‌طور مداوم مورد استفاده قرار می‌گیرد. مستندات گواهی روایی و پایایی آزمون و رعایت استانداردهای اصلی و دیگر خط‌مشی‌های مرتبط باید در طول ارزیابی کنترل کیفیت تهیه و یا گردآوری شود.

۸-۵ مستندات فنی

۱-۸-۵ کلیه آزمون‌ها باید دارای مستندات فنی باشند که چرخه زندگی آزمون را از برنامه‌ریزی ابتدایی و تدوین تا به کارگیری مستمر آن، دربرگیرد. مستندات فنی باید شامل اطلاعات و شواهد کافی برای ارزیابی درستی و دقت رویکرد، فرایند، روش‌شناسی، یافته‌ها، تصمیمات و ارائه‌دانی‌ها به‌صورت مناسب به هر مرحله از چرخه زندگی آزمون باشد.

۲-۸-۵ مستندسازی فنی پروتکل‌ها و دستورالعمل‌های آزمون مانند کتابچه راهنمای آزمون یا دستورالعمل‌های امنیتی آزمون، باید تهیه شده و شامل اطلاعات کافی برای مخاطب مورد نظر باشند تا بتوانند نقش خود را ایفا کنند. مستندسازی باید استانداردهای حرفه‌ای را برای ارائه اطلاعات و شواهد، متناسب با مرحله خاص چرخه زندگی آزمون رعایت کند. مستندسازی ممکن است به‌صورت مجموعه‌ای از گزارش‌های جداگانه برای هر مرحله یا یک گزارش برای کل چرخه زندگی ارائه شود.

۳-۸-۵ مستندات باید به‌صورت دوره‌ای بر اساس تغییر و افزایش کاربری، جمعیت یا بافت آزمون، به‌روز و تکمیل شود.

۹-۵ اصول اخلاقی

۱-۹-۵ در بالاترین سطح، اصول اخلاقی نوعی تضمین کیفیت یا کنترل کیفیت است. اصول اخلاقی شامل استانداردهای اجرا و تعهدات اخلاقی می‌شود. رفتار غیراخلاقی، به عمد یا سهو، می‌تواند منجر به آسیب قابل ملاحظه‌ای شود و برای سازمان‌ها و افراد متأثر بسیار پرهزینه باشد. رفتار غیراخلاقی تأثیر منفی بر کیفیت

اطلاعات به دست آمده از آزمون داشته و بازتاب بدی بر سازمان‌ها، افرادی که آن را تدوین کرده و از آن استفاده می‌کنند یا به داده‌های آن تکیه می‌کنند، خواهد داشت. به علاوه، ارزش درک شده از آزمون‌های زبان به استاندارد اخلاقی بستگی دارد و تصمیمات اتخاذ شده بر اساس نمرات آزمون استاندارد اخلاقی را مدنظر قرار می‌دهند.

۵-۹-۲ در زمان تدوین و عملیاتی‌سازی آزمون زبان، سازمان‌های پیمانکار، سازمان‌های سنجش، تدوینگران آزمون، و کاربران آزمون، مسئولیت‌های اخلاقی بر عهده دارند. این مسئولیت سازمان‌ها و افراد است تا هرگونه مسئولیت و قوانین محلی را که ممکن است برای دیگر افراد دخیل در تدوین و اجرای آزمون ناشناخته باشد، تعیین، اطلاع‌رسانی و مستند کنند. در تمامی مراحل پروژه آزمون، مسئولیت تمام شرکت‌کنندگان این است که بر رفتار متعهدانه خود و دیگران نظارت داشته باشند.

۵-۹-۳ افزون بر استانداردهای ذکر شده در بند ۶، بندهای دیگر این استاندارد به ملاحظات اخلاقی آزمون زبان اشاره دارند، زیرا رفتار اخلاقی بخشی از یک آزمون خوب است. سازمان‌های متعددی منشورهای اخلاقی در حوزه ارزیابی آموزشی طراحی کرده‌اند تا با تمرکز بر روش‌های تدوین حرفه‌ای آزمون که می‌توانند تأثیر منفی بر آزمون‌شوندگان داشته باشند، از حقوق آنان حمایت کنند.

۵-۹-۴ نشریات و اطلاع‌رسانی دقیق

اطلاعات آزمون که به سازمان‌های استاندارد، تدوینگران آزمون، کاربران آزمون و آزمون‌شوندگان ارائه می‌شود باید درست و دقیق باشد. ارائه عمدی اطلاعات نادرست، کاری غیراخلاقی است.

۵-۹-۵ حق طبع و نشر و مالکیت خصوصی

مجوز تکثیر و توزیع مطالب آزمون محفوظ باید مطابق با دستورالعمل‌های تعیین شده در طول فرایند تدوین باشد. هرگونه تکثیر مجاز باید مستند باشد. تدوینگران آزمون و سازمان‌های استاندارد باید حق طبع و نشر را رعایت کنند. مطالب آزمون مشمول حق طبع و نشر شامل فرم‌ها، سؤالات، مطالب جانبی، برگه‌های پاسخ‌گویی، الگوهای نمره‌دهی و جدول‌های تبدیل نمره هستند اما به این موارد محدود نمی‌شود.

۵-۹-۵-۱ در صورت الزام قانونی، تدوینگران آزمون باید اطمینان حاصل کنند که برای هرگونه سؤال مورد استفاده در آزمون مجوز طبع و نشر داشته باشند.

۵-۹-۵-۲ در صورت الزام قانونی، سازمان‌های متولی سنجش باید رضایت مالک را پیش از تکثیر مطالب آزمون که مشمول حق طبع و نشر یا انحصاری هستند، جلب کرده باشند.

۶ طراحی آزمون

۱-۶ برنامه‌ریزی آزمون مرحله‌ای از چرخه زندگی آزمون است که با برنامه‌ریزی منابع (زیربند ۳-۶) و تحلیل نیازها (زیربند ۴-۶) آغاز شده و تولید مجموعه‌ای از مستندات کلیدی شامل برنامه پذیرش محصول (زیربند ۵-۶)، چارچوب آزمون (زیربند ۶-۶)، مشخصات آزمون (زیربند ۷-۶)، برنامه نگهداری آزمون (زیربند ۸-۶)، برنامه به‌روزرسانی آزمون (زیربند ۹-۶)، و برنامه امنیت آزمون (زیربند ۱۰-۶) را هدایت می‌کند. تمامی این مستندات باید مطابق با زیربند ۵-۸ تدوین شده و در طول چرخه زندگی آزمون بازبینی شوند تا از ارتباط مستمر آن اطمینان حاصل شود.

۲-۶ مستندات برنامه‌ریزی آزمون به یکدیگر مربوط هستند. مستندات برنامه‌ریزی منابع و امنیت آزمون با آشکارشدن نیازهای بیشتر از طریق مستندات دیگر تکمیل می‌شوند. سند تحلیل نیاز، اولین سند از مجموعه مستنداتی است که گام‌های بعدی را در مراحل برنامه‌ریزی و تدوین هدایت می‌کند. تحلیل نیاز راهنمایی برای تهیه سند چارچوب است. این دو مدرک با هم راهنمای سند مشخصات آزمون هستند.

۳-۶ برنامه‌ریزی منابع

بدون منابع، هیچ آزمونی تدوین نمی‌شود. از آنجا که عناصر بسیاری برای برنامه‌ریزی، تدوین، اجرا، نگهداری، به‌روزرسانی و امنیت وجود دارد، سازمان‌هایی که مایل به داشتن آزمون هستند باید برنامه‌ای برای تخصیص منابع داشته باشند. این برنامه با پیشرفت برنامه‌ریزی و تدوین آزمون تغییر می‌کند: برای مثال، پس از تخصیص بودجه برای تحلیل نیازها، ممکن است سطحی از تحلیل آماری پیش‌بینی‌نشده مورد نیاز باشد. با این وجود، آغاز کار با برنامه‌ای برای منابعی که در آن زمان شناخته شده است و همچنین برنامه‌ای برای بازنگری نیازهای منابع، برای موفقیت نهایی پروژه آزمون ضروری است. برنامه منابع دست‌کم به موارد زیر خواهد پرداخت:

۱-۳-۶ افرادی برای برنامه‌ریزی، تدوین، تحلیل، تولید، اداره، ارزیابی، گزارش‌دهی، نگهداری، به‌روزرسانی و فراهم‌آوردن امنیت کافی برای آزمون؛

۲-۳-۶ بودجه برای فراهم‌آوردن زیرساخت‌هایی مانند بانک سؤالات آزمون، الگوریتم‌های تطبیقی رایانه‌ای، مراکز آزمون و سرورهای امن؛

۳-۳-۶ مطالب برای تدوین، تولید و امنیت؛

۴-۳-۶ بودجه‌های احتمالی برای نقض امنیت؛

۵-۳-۶ سازوکارهایی برای بازنگری تخصیص منابع با آشکارشدن نیازهای جدید در طول فرایندهای برنامه‌ریزی، تدوین و نگهداری.

۴-۶ تحلیل نیازسنجی

تدوین، ماموریت برگزاری یا انتخاب آزمون زبان توسط سازمان باید بر اساس نیازهای کاربری زبان کارکنانی باشد که توسط سازمان آزمون می‌شوند. مسئولیت نهایی برای تعیین و ارزیابی تناسب آزمون با یک کاربر خاص به سازمانی که از آزمون استفاده می‌کند بستگی دارد، نه سازمانی که آزمون را تدوین کرده است. برای حصول اطمینان از اینکه آزمون مناسب کاربرد مورد نظر است، سازمان باید پیش از تدوین، برگزاری یا انتخاب آزمون زبان، اقدام به تحلیل نیازها کند. سپس، یافته‌ها را می‌توان با دامنه کاربرد، طراحی، تکالیف، اهداف و سطوح ILR هر آزمون پیشنهادی مقایسه کرد تا مشخص شود که آیا آزمون توانایی تأمین نیازهای وقت سازمان را دارد یا خیر.

۱-۴-۶ هدف‌گذاری مجدد آزمون‌های موجود

اگر استفاده از آزمون برای هدفی غیر از آنچه طراحی شده است پیشنهاد شود، سازمان پیشنهاددهنده باید تناسب آزمون در موقعیت جدید را ارزیابی کند. درحالی که ممکن است نتایج تحلیل نیازهای اولیه در تصمیم‌گیری تناسب آزمون برای کاربری اولیه مفید باشد، ممکن است برای توجیه کاربری جدید کافی نباشد، به‌ویژه اگر آزمون از اهمیت بالایی برخوردار بوده و نقش تعیین‌کننده داشته باشد.

۲-۴-۶ دامنه کاربرد ورودی

تحلیل نیازها به‌منظور به‌حداکثر رساندن فرصت‌ها برای هماهنگی و به‌حداقل رساندن دوباره‌کاری، باید ورودی خود را از جامعه وسیع‌تری از کاربران احتمالی تأمین کند. پس از تحلیل نیاز، سازمان قادر خواهد بود تا میزان تناسب میان مقیاس ILR و نیازهای مهارت‌زبانی آزمون‌شوندگان احتمالی را که از مهارت‌های زبانی در کار خود استفاده می‌کنند، مشخص کند. سازمان همچنین باید بداند که میزان این تناسب بسته با نوع شغل یا پست در سازمان تفاوت خواهد کرد. بنابراین، در شرایطی که نیاز به برگزاری آزمون وجود دارد، ممکن است هیچ آزمونی یافت نشود که برای تمامی موقعیت‌ها مناسب باشد. در برخی موقعیت‌ها، تحلیل نیاز ممکن است نشان دهد که آزمون مبتنی بر ILR برای کل جمعیت آزمون‌شونده احتمالی مناسب است. در موقعیت‌های دیگر، تحلیل نیاز ممکن است نشان دهد که آزمون عملکرد یا آزمون زبان با هدفی خاص برای حداقل بخشی از جمعیت آزمون‌شونده احتمالی مناسب‌تر باشد.

۳-۴-۶ نتایج

هر زمان که ممکن باشد، باید نتایج مطالعات تحلیل نیازها با گروهی که مسئولیت تدوین یا انتخاب آزمون را بر عهده دارد، به اشتراک گذاشته شود. وقتی انجام این کار ممکن نباشد، سازمانی که از آزمون استفاده خواهد کرد ملزم است تا از نتایج مطالعه برای مشخص کردن مهارت‌های زبانی مطلوب جهت ارزیابی استفاده کند.

۴-۴-۶ کاربری مورد نظر

سازمانی که از آزمون استفاده خواهد کرد نیز باید نوع تصمیماتی که بر اساس نمرات آزمون اتخاذ می شود را در نظر بگیرد. نمراتی بر اساس آن تصمیمات مهم اتخاذ می شود، نیازمند انتخاب یا تدوین آزمونی با درجه بالایی از روایی و پایایی باشد. بنابراین، سنجش های غیرمستقیم از مهارت های مطلوب ممکن است بدون شواهد قوی مبنی بر فایده استفاده از آنها مناسب نباشند.

۴-۴-۶-۵ حداقل الزامات

به عنوان حداقل الزامات، نتایج تحلیل نیازها باید اطلاعات زیر را در اختیار سازمانی که آزمون را تدوین خواهد کرد قرار دهد:

۴-۴-۶-۱ الزامات زبانی سازمانی که از آزمون استفاده خواهد کرد (که شامل انواع مختلف متون، قلم، لهجه و گویش می شود)؛

۴-۴-۶-۲ سطح ILR مورد نیاز برای تأمین الزامات مهارت زبانی سازمانی که از آزمون استفاده خواهد کرد؛

۴-۴-۶-۳ نوع تصمیماتی که بر اساس نمرات آزمون اتخاذ خواهد شد؛

۴-۴-۶-۴ چه تعداد افراد در این آزمون شرکت خواهند کرد؛

۴-۴-۶-۵ آزمون شوندگان در چه بازه زمانی آزمون را تکرار خواهند کرد؛

۴-۴-۶-۶ تسهیلات موجود یا برنامه ریزی شده برای آزمون.

۴-۴-۶-۷ شرایطی که به موجب آن، ممیزی مستندات (به بند ۱۰ مراجعه شود) درخواست خواهد شد، و توسط چه کسی.

۴-۴-۶-۶ مستندسازی

تحلیل نیازها باید مطابق زیربند ۵-۸ مستند شود.

۵-۶ طرح پذیرش محصول

۴-۴-۶-۱ برای استفاده عملیاتی از آزمون، آن آزمون ابتدا باید مورد پذیرش گروه های ذی نفع قرار گیرد. سازمان یا سازمان هایی که از آزمون استفاده خواهند کرد و سازمان تدوینگر آزمون باید طرحی برای پذیرش محصول تهیه کنند که بازتابی از نیازهای گروه های ذی نفع و تدوینگران آن برنامه آزمون خاص باشد. در برخی موارد، گروه های ذی نفع تا زمان پذیرش نهایی آزمون مشارکتی نخواهند داشت؛ در موارد دیگر، ممکن

است مایل به دیدن محصولات موقت، مانند سند چارچوب یا نتایج آزمون میدانی باشند تا برای پذیرش محصول نهایی آماده شوند. طرح پذیرش محصول باید حداقل شامل موارد زیر باشد.

۶-۵-۱-۱ فهرستی از نکات در فرایند برنامه‌ریزی و تدوین که در آن‌ها پذیرش گروه‌های ذی‌نفع ضروری است (برای مثال - گروه‌های ذی‌نفع ممکن است خواستار تأیید سند چارچوب یا طبقه‌بندی افراد واجد شرایط شرکت در آزمون میدانی باشند)؛

۶-۵-۱-۲ فهرستی از مستندات نماینگر نکاتی که گروه‌های ذی‌نفع برای تأیید دریافت خواهند کرد (مثلاً - سند چارچوب، فهرستی از آزمون‌شوندگان، و گزارش‌های آماری درباره کیفیت سؤال)؛

۶-۵-۱-۳ بازه زمانی برای پذیرش (زمانی که تدوینگران آزمون مطالب را به گروه‌های ذی‌نفع ارائه می‌دهند و زمانی که گروه‌های ذی‌نفع تصمیم پذیرش خود را برای هر مرحله نهایی می‌کنند)؛ و

۶-۵-۱-۴ مجموعه‌ای از معیارها که به وسیله آنها گروه‌های ذی‌نفع قابلیت پذیرش را قضاوت می‌کنند (برای مثال - به سند چارچوب نیازمند هستند تا به راحتی برای غیرمتخصصان قابل درک باشند).

۶-۵-۲ این معیارها با پیشرفت برنامه‌ریزی، تدوین، نگهداری و به‌روزرسانی آزمون، نیازها و اولویت‌های گروه‌های ذی‌نفع ممکن است تغییر کند، و کاملاً مجاز است که فهرست نکات پذیرش و معیارهای پذیرش بازنگری شود؛ با این وجود، این بازنگری‌ها باید مستند شده و مورد توافق دست‌اندرکاران باشد، به گونه‌ای که فرایند پذیرش در طول برنامه آزمون شفاف و منسجم باقی بماند. هر بازنگری که مورد توافق جمع باشد باید از بودجه کافی برخوردار بوده و شامل بازنگری‌های مناسبی برای زمان‌بندی پروژه و برنامه تحویل آن باشد.

۶-۶ سند چارچوب

۶-۶-۱ هدف

چارچوب، سندی ضروری است که اساس طراحی آزمون را فراهم آورده و پلی میان تحلیل نیازها و مشخصه‌های آزمون است. تصمیمات طراحی آزمون را توضیح داده و توجیه می‌کند. سند چارچوب برای شفاف‌سازی پیامدهای استفاده از آزمون و ارائه پایه و اساسی برای مشخصات آزمون مفید است. هرچه پیامدهای تصمیمات مبتنی بر نمرات آزمون مهم‌تر باشد، جامع‌بودن و صریح سند چارچوب مهم‌تر خواهد بود. به‌ویژه برای آزمون‌های مبتنی بر ILR، تفسیر ILR و جنبه‌هایی از ILR که برای سازه آزمون مورد نظر حائز اهمیت است، باید شفاف‌سازی شود. بنابراین، سند چارچوب می‌تواند به‌عنوان پایه‌ای برای تصمیم‌گیری در خصوص انجام تحقیقات جدید به‌منظور توجیه استفاده از آزمون برای جمعیت‌های مختلف یا استفاده از نمرات آزمون به شیوه‌ای جدید باشد. سند چارچوب مطابق زیربند ۵-۸ تدوین خواهد شد. برای اطلاعات بیشتر به زیربند ۶-۶-۳ مراجعه شود.

۶-۶-۲ فرایند

تدوینگران آزمون باید یک سند چارچوب در هماهنگی تنگاتنگ با کاربران آزمون و دیگر گروه‌های ذی‌نفع تدوین کنند به طوری که داده‌ها از بیرون از متخصصان آزمون تأمین شود. در آغاز پروژه تدوین آزمون، تدوینگران آزمون باید گروه‌های ذی‌نفع را از فواید سند چارچوب مطلع سازند و درخواست کنند تا چنین سندی پیش از تدوین آزمون تهیه شود. در صورتی که گروه‌های ذی‌نفع این درخواست را رد کنند، تدوینگران آزمون باید هم‌زمان با مشخصه‌ها و سؤالات آزمون، سند چارچوب را تدوین کنند. سند باید مطابق با زیربند ۵-۸ با انجام تحقیقات جدید یا بروز مسائل جدید در خصوص کاربرد آزمون، به‌روز شود. برای آزمون‌های موجود که برای آزمایش مهارت مبتنی بر ILR اتخاذ می‌شود، سازمانی که از آزمون استفاده خواهد کرد، در صورت امکان با همکاری تدوینگران اولیه و ترجیحاً پیش از شروع استفاده از آزمون، مسئولیت تهیه سند چارچوب را بر عهده خواهد داشت.

۶-۶-۳ محتوا

سند چارچوب باید شامل موارد زیر باشد:

۶-۶-۳-۱ تصمیماتی که بر اساس نمرات آزمون اتخاذ می‌شود (برای مثال - استخدام، انتصاب، ابقاء)؛

۶-۶-۳-۲ نتایج مورد انتظار کاربرد آزمون (برای مثال - واجد شرایط بودن برای دوره‌های آموزشی، انتقال کارکنان، یا تعیین آمادگی عملیاتی)؛

۶-۶-۳-۳ تفسیری از بندهای مرتبط توصیف سطوح مهارت ILR و چگونگی عملیاتی کردن آن‌ها (برای مثال - عبارت «گوینده می‌تواند منظور خود را به بومی‌زبانانی که در تماس دائم با افراد خارجی هستند، برساند» را در نظر گرفته و مشخص کنید که این بومی‌زبانان چه کسانی هستند و این مشخصه چگونه در آزمون ارزیابی می‌شود)؛

۶-۶-۳-۴ تفسیری از بندهای مرتبط توصیف سطوح مهارت ILR و چگونگی عملیاتی کردن آن‌ها (برای مثال: عبارت «گوینده می‌تواند منظور خود را به بومی‌زبانانی که در تماس دائم با افراد خارجی هستند، برساند» را در نظر گرفته و مشخص کنید که این بومی‌زبانان چه کسانی هستند و این مشخصه چگونه در آزمون ارزیابی می‌شود)؛

۶-۶-۳-۵ توجیهی از پیوندهای میان نمرات آزمون و تفسیر، کاربرد و پیامدهای آن؛

۶-۶-۳-۶ توضیحی در خصوص تحقیقات انجام‌شده به منظور حمایت از ارتباطات ذکرشده و تعیین محدوده‌هایی که نیازمند تحقیقات بیشتر هستند. این بخش احتمالاً هم‌زمان با اجرای آزمون تغییر می‌کند. پیش از طراحی آزمون، تحقیقات احتمالاً بر انواع آزمون‌های پیشین تمرکز می‌کنند و شباهت‌ها و تفاوت‌های آزمون مورد نظر را با سؤالات پیشین بررسی می‌کنند و این زیربند پیش از هر چیز مطالعات روایی پیش‌بینی

کننده یا همزمان را که برای آزمون برنامه‌ریزی شده‌اند، مشخص می‌کند. زمانی که آزمون به مرحله عملیاتی رسید، نتایج آن مطالعات روایی در آن لحاظ می‌شود. هرگونه به‌روزرسانی سند چارچوب باید مطابق زیربند ۵-۸ انجام شود.

۷-۶ سند مشخصات آزمون

مشخصات آزمون سندی ضروری است که مشخصات دقیق سازه، طراحی، محتوا، اجراء، نمره‌دهی، گزارش‌دهی، و کاربرد آزمون را مشخص می‌کند. مشخصات آزمون می‌بایست تمامی جزئیات را پوشش دهد تا راهنمایی برای روند روزانه طراحی آزمون شود و به‌مثابه استاندارد باشد که تکمیل بودن کار با آن سنجیده شود. هر چه پیامدهای تصمیمات مبتنی بر نمرات آزمون از اهمیت بیشتری برخوردار باشد، جامع و روشن بودن سند مشخصه‌های آزمون نیز اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. برای آزمون‌های موجود که با هدف جدیدی به کار می‌روند، سازمان‌های استفاده‌کننده از آزمون مسئولیتی بابت تهیه مشخصات جهت طراحی آزمون ندارند (زیربند ۶-۷-۵). بندهای دیگر مشخصات باید از طراحان اصلی آزمون اخذ شوند یا توسط سازمانی که از آزمون استفاده می‌کند نگاشته شوند تا بازتابی از کاربرد مورد نظر، الزامات نمره‌دهی یا ارزیابی، گزارش‌دهی، الزامات و اجرای آزمون در کاربرد جدید آن باشد. سند مشخصات آزمون باید مطابق زیربند ۵-۸ تدوین شود.

۶-۷-۱ کاربرد در نظر گرفته‌شده آزمون

مشخصات آزمون باید به‌روشنی بیان کند که هدف از آزمون سطح بسندگی که در مقیاس ILR تعریف شده است. حوزه‌های مهارتی تحت پوشش آزمون (شنیدن، خواندن، صحبت کردن، یا نوشتن) باید مطابق سطوح ILR مشخص شوند.

۶-۷-۲ تعریف سازه

مشخصات می‌بایست به‌روشنی سازه‌ها را برای سنجش با توجه به توصیف سطح مهارت ILR، مشخص کند.

۶-۷-۳ کاربرد(ها) تعیین شده نمره

کاربرد نمره(ها) و محدودیت‌های استفاده یا تفسیر آن‌ها باید تبیین شود. پیامدهای تصمیمات اتخاذ شده مبتنی بر نمرات آزمون نیز باید به‌روشنی ایراد گردد.

۶-۷-۴ جمعیت آزمون‌شونده مورد نظر

مشخصات باید جمعیت آزمون‌شونده مورد نظر را توصیف کند. اگر جمعیت دارای گوناگونی باشد، مشخصات باید نشان دهد که گوناگونی جمعیت چگونه در طراحی، تنظیم سؤالات آزمون یا شکل‌گیری تکالیف یا هر دو لحاظ شده است.

۶-۷-۵ طراحی آزمون

۶-۷-۵-۱ مشخصات طراحی آزمون باید شامل توصیف کلی از طرح و شکل آزمون (برای مثال: مصاحبه شفاهی تعاملی، ارائه شفاهی غیرتعاملی، مصاحبه مبتنی بر متن، پاسخ گزینشی، پاسخ تشریحی) و مدل ارائه (برای مثال: شکل ثابت، رایانه‌ای، انسانی)، و همین‌طور مشخصات جزئی برای نوع سؤال، پوشش محتوا، و چینش آزمون باشد. مشخصات سؤال و شکل آزمون باید امنیت آزمون را با تأکید بر نوع سؤال و طراحی شکل تأمین کرد به‌گونه‌ای که فرد را از حفظ کردن و تقلب کردن دلسرد کند.

۶-۷-۵-۲ مشخصات سؤال باید شامل موارد ذیل باشد

توصیف کلی از هر نوع سؤال در آزمون، به‌همراه شرح مفصلی از مشخصات نمره‌دهی (برای مثال - دووجهی، چندوجهی، اعتبار جزئی)، مشخصات سوال (آزمون‌شونده با چه چیزی مواجه می‌شود، چه دستورات برای انجام آزمون دریافت می‌کند)، مشخصات پاسخ (از آزمون‌شونده انتظار می‌رود در پاسخ به سوال (آیتم) مورد چه کاری انجام دهد و چه چیزی موفقیت یا شکست را مشخص می‌کند)، دستورالعمل نمره‌دهی یا قراردادهای هر دو، و یک مورد نمونه برای هر نوع سؤال آزمون، شامل مشخصات پاسخ و دستورالعمل و پروتکل‌ها، در صورت قابل اجرا بودن.

۶-۷-۵-۳ مشخصات محتوا باید شامل دستورالعمل‌هایی برای پوشش و تعادل محتوا باشد.

۶-۷-۵-۴ مشخصات شکل آزمون باید شامل دستورالعمل ساختار شکل آزمون یعنی تعداد سوالات در هر متن، مرحله و سطح (در صورت مرتبط بودن) باشد.

۶-۷-۵-۵ مشخصات شکل آزمون باید شامل دستورالعمل‌هایی برای طراحی تکالیف باشد تا از تدوین آن‌ها به شیوه‌ای استاندارد و تکرارپذیر اطمینان حاصل شود.

۶-۷-۵-۶ مشخصات آزمون‌های انطباقی باید شامل دستورالعمل‌های تصمیم‌گیری شاخه‌ای یا دستورالعمل نمره‌دهی یا هر دو برای آزمونگرهای انسانی یا مجموعه‌ی دستورات انطباقی برای آزمون‌های رایانه‌ای انطباقی باشد.

۶-۷-۶ نمره‌دهی، ارزیابی و گزارش‌دهی

۶-۷-۶-۱ مشخصات نمره‌دهی باید چگونگی تولید نمره خام و دارای مقیاس (درجه‌بندی) را با جزئیات شرح دهد و اینکه نمرات تعیین حد نصاب قبولی، چگونه تعیین و تفسیر می‌شوند.

۶-۷-۶-۲ مدل‌های نمره‌دهی اعتبار پاره‌ای و معیارهای ارزشیابی و ارزیابی پاسخ‌های تشریحی توسط ارزیاب‌های انسانی در صورت مرتبط بودن باید با جزئیات شرح داده شود.

۶-۷-۶-۳ مشخصات ارزیابی باید شامل توضیحاتی درباره نحوه آموزش ارزیابان و استفاده از مقیاس ارزیابی باشد.

۶-۷-۶-۴ مشخصات گزارش‌دهی باید شرح دهد که نمره‌دهی (نمره) و ارزیابی‌های آزمون چگونه به اطلاع آزمون‌شوندگان، کاربران آزمون و دیگر گروه‌های ذی‌نفع می‌رسد.

۶-۷-۷ الزامات مدیریت و فناوری

۶-۷-۷-۱ مشخصات آزمون باید شرایط و روش‌های استاندارد اجراء آزمون را شرح دهد. توصیفات باید شامل آموزش و مهارت مورد نیاز برای هر یک از کارکنان اجراء آزمون و کلیه مطالب و فناوری مورد نیاز برای مدیریت آزمون تحت شرایط استاندارد باشد. اگر این توضیحات به گونه‌ای خاص پیچیده باشد، باید در مستندات جداگانه به طور مفصل شرح داده شده و به مشخصات آزمون ارجاع داده شوند. نمونه‌هایی از الزامات مدیریتی و فناوری شامل موارد زیر است اما به آن‌ها محدود نمی‌شود (برای الزامات خاص به زیربند ۹-۲ مراجعه شود):

۱- موقعیت یا محیط فیزیکی آزمون؛

۲- زمان اختصاص داده شده به برگزاری آزمون؛

۳- کارکنان برگزاری آزمون، شامل کلیه آموزش‌ها و مهارت‌های مورد نیاز؛

۴- مستندات، مطالب و ابزار مورد نیاز آزمون‌شوندگان یا برگزارکنندگان، تجهیزات چاپ و صحافی مطالب آموزشی؛

۵- سخت‌افزار و نرم‌افزار شامل نسخه، پهنای باند و الزامات امنیتی.

۶-۷-۷-۲ مشخصات آزمون باید شرایطی را مشخص کند که تحت آن روش‌های برگزاری استاندارد آزمون تغییر داده شده است و میزان این تغییرات به نحوی است که هیچ‌گونه اثری بر روایی و پایایی آزمون نداشته باشد.

۶-۷-۷-۳ در صورت استفاده از فناوری، مشخصات باید چگونگی تعامل فناوری با مشخصات را مشخص کند. زمانی که تعاملی میان فناوری مورد استفاده و نوع مواردی که نگاشته خواهد شد وجود داشته باشد، این موضوع باید در مشخصات درج شود.

۶-۸ برنامه حفاظت از آزمون

حفاظت به معنای تضمین و مستندسازی روایی و پایایی آزمون است. سازمان‌هایی که برای استفاده از آزمون برنامه‌ریزی می‌کنند، باید از استمرار ارائه اطلاعات مفید توسط آزمون اطمینان حاصل کنند. برنامه نگهداری آزمون باید مطابق زیربند ۵-۸ باشد. این برنامه باید شامل عوامل ذیل باشد:

۶-۸-۱ فهرستی از مستندات مشتمل بر شواهد پایایی و روایی که برای بررسی و ممیزی حفظ خواهد شد؛

۶-۸-۲ مشخصات چگونگی ارزشیابی عملکرد آزمون (داده‌های مربوط به تأثیر آزمون، عملکرد سوالات، پایایی آزمون و ارزیاب، انطباق با مشخصات و غیره)؛

۶-۸-۳ فهرستی از فرایندهایی که برای بازنگری سوالات و آزمون، انجام تحلیل‌های آماری، بازآموزی ارزیابان، و تمدید گواهی ارزیابان مورد استفاده قرار می‌گیرد؛

۶-۸-۴ یک مشخصه از این که هر یک از این فرایندها در طول چرخه زندگی آزمون چند بار یا با چه بسامدی تکرار می‌شوند؛

۶-۸-۵ معیارهایی که برای تعیین سوالات یا چرخه زندگی آزمون یا هر دو استفاده شده‌اند: به تعداد مشخصی از آزمون‌شوندگان ارائه گردیده، زمان سپری شده، یا ترکیبی از هر دو. این معیارها با اذعان به حفظ ارزش و محدود کردن ارائه، امنیت آزمون را تأمین می‌کنند؛

۶-۸-۶ توصیه درباره چگونگی بهره‌مندی از نتایج بازنگری نگهداری آزمون؛ و

۶-۸-۷ تخمین منابع (پول، قراردادها، و کارکنان) مورد نیاز برای نگهداری آزمون.

۶-۹ برنامه به‌روزرسانی آزمون

نتیجه مورد انتظار از بررسی نگهداری آزمون این است که محتوای آزمون (سوالات، مطالب آموزشی و قراردادهای نمره‌دهی و ارزیابی) نیاز به جایگزینی دارد. سازمانی که آزمون را برنامه‌ریزی می‌کند باید برنامه به‌روزرسانی آزمون نیز داشته باشد. برنامه به‌روزرسانی آزمون باید مطابق زیربند ۵-۸ تدوین شود. این برنامه باید شامل موارد زیر باشد:

۶-۹-۱ تعیین (مشخصه) شرایطی که تحت آن تغییرات مجاز و شرایطی که تحت آن تغییرات اجباری خواهد بود، برای مثال ارائه به تعداد مشخصی از آزمون‌شوندگان، زمان سپری شده، میزان تغییرات در آمار سؤال، تأثیر داده‌ها خارج از آنچه انتظار می‌رفته است، افت در سطح ILR، و نتیجه نامطلوب بازنگری مطالب؛

۶-۹-۲ مشخصه ساز و کار به‌روزرسانی، برای مثال اینکه کل فرم‌ها جایگزین می‌شوند یا درصد مشخصی از سوالات جایگزین می‌شوند و اینکه نمرات قبولی جدید منطبق با سوالات به‌روزشده تولید می‌شوند؛

۶-۹-۳ مشخصه شرایطی که تحت آن نمرات قبولی در نبود تغییر یا (ساخت) ساختار آزمون تغییر می‌کنند؛

۶-۹-۴ اگر آزمون از آزمونگر یا ارزیاب یا هر دو استفاده کند، مشخصه اینکه چه میزان تغییر در بانک اطلاعاتی آزمونگران/ارزیاب مجاز است، برای مثال، اینکه آیا مرخص کردن تمامی آزمونگران/ارزیابان از بانک اطلاعاتی و جایگزین کردن آنها با افراد جدید یکبار امکان‌پذیر است یا اینکه ضمن حفظ آزمونگران/ارزیابان اصلی می‌توان افراد جدید به آنها افزود؛

۶-۹-۵ مشخصه الزامات آماری برای گنجاندن سوالات جدید در آزمون، برای مثال، اینکه آیا باید پیش از افزوده شدن به آزمون عملیاتی، مطابق مقیاس سوالات موجود واسنجی بشوند؛

۶-۹-۶ مشخصه اینکه اگر قرار باشد سوالات جدید اطلاعات آماری به دست آورند، برای مثال، با اجرا شدن نه نمره‌دهی، در جلسه‌ای جداگانه‌ای آزمون اجرا شود یا شاخص‌های سوالات بر اساس مشخصات محتوا برآورد شوند.

۶-۱۰ برنامه امنیت آزمون

امنیت آزمون تمامی حوزه‌های طراحی، تولید، اجرا، نمره‌دهی، ارزیابی و گزارش‌دهی را شامل می‌شود. در مرحله برنامه‌ریزی آزمون، برنامه امنیت آزمون باید از همان ابتدا طرح شود تا از تخصیص منابع و اجرای روش‌های درست امنیتی اطمینان حاصل شود. در زیربند ۶-۱۰-۱، الزامات کلی برنامه امنیتی آزمون مشخص شده است؛ در زیربند ۶-۱۰-۲، طرح احتمالی شکست امنیتی به‌عنوان سند جداگانه‌ای مورد توجه قرار گرفته است. برای اطلاعات بیشتر درباره برنامه‌های امنیتی آزمون به پیوست پ مراجعه شود. برنامه امنیت آزمون باید مطابق با زیربند ۵-۸ تهیه و نگهداری شود.

۶-۱۰-۱ برنامه کلی امنیت آزمون

۶-۱۰-۱-۱ برنامه امنیت آزمون باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

- ۱- توصیفی از نقش‌ها و مسئولیت‌های کارکنان برای تضمین امنیت؛
- ۲- فهرستی از مستندات امنیت آزمون که برای آزمون آماده می‌شود تا شامل دستورالعمل‌هایی برای کارکنان تدوین، فرم‌های عدم افشاء امنیت آزمون، دستورالعمل برای ناظران، آزمون‌شوندگان و ارزیابان و بیانیه‌های خط‌مشی باشد؛
- ۳- توصیف روش‌های مورد استفاده برای آموزش کارکنان در خصوص امنیت آزمون؛
- ۴- فهرستی از الزامات ایمنی فیزیکی و الکترونیکی؛
- ۵- توصیف روش‌های مورد استفاده برای نظارت بر انطباق با خط‌مشی‌های امنیتی؛
- ۶- برنامه شکست احتمالی امنیت.

۶-۱۰-۲ بسیاری از عناصر برنامه امنیت آزمون در جای دیگر این استاندارد (به زیربند ۷-۹ و بند ۹ مراجعه شود) توضیح داده شده. از آنجایی که برنامه احتمالی نقض امنیت، یک سند برنامه‌ریزی است، جزئیات بیشتر در این رابطه در زیربند ۶-۱۰-۲ آمده است.

۶-۱۰-۲ برنامه احتمالی نقض امنیت

در کنار برنامه معمول نگهداری و به‌روزرسانی، ممکن است نقض امنیت در یک آزمون نیاز به تغییر را ضروری سازد. سازمانی که از آزمون استفاده می‌کند باید سند برنامه عملیاتی در پاسخ به انواع نقض امنیت را تهیه کند. برنامه باید انواع مختلف نقض امنیت احتمالی را شناسایی کرده (برای مثال: گم‌شدن کلید پاسخ، ارسال یک سؤال آزمون به وبگاه یک دانشجو، دزدیده‌شدن دستورالعمل نمره‌دهی) و برای هر نوع نقض، مشخص کند که چه تغییراتی باید صورت گیرد (برای مثال: چیدمان دوباره گزینه‌های پاسخ، حذف یک سؤال و محاسبه دوباره نمره مشخص‌کننده قبولی، جایگزینی یک سؤال، حذف یک شکل آزمون). برنامه همچنین باید مشخص کند که آیا طراحان آزمون باید سوالات یا فرم‌های اضافی به اندازه کافی تدوین کنند تا آزمون‌های لو رفته به‌سرعت قابل‌جایگزینی باشند یا اینکه جایگزینی سوالات آزمون فقط به‌صورت موقت انجام شود.

۷ طراحی آزمون

۷-۱ طراحی آزمون متناسب با هدف و کاربرد در نظر گرفته‌شده آزمون که در بند ۶ آمده است انجام می‌شود. در این مرحله، شرایط لازم برای گروه‌های طراحی آزمون ذکر شده (زیربند ۷-۲)، دفترچه راهنمای آزمون (زیربند ۷-۳-۱) تهیه شده، و مشخصه‌های آزمون در طول تدوین (زیربند ۷-۴) و نمره‌دهی و ارزیابی (زیربند ۷-۵) به کار می‌روند. روش‌های برتر برای تحلیل سؤال (زیربند ۷-۶)، مقایسه‌پذیری فرم (زیربند ۷-۷) و نمره مشخص‌کننده قبولی (زیربند ۷-۸). این بخش با بحث امنیت آزمون تمام می‌شود (زیربند ۷-۹).

۷-۲ شرایط لازم برای طراحان و بازبین‌گرها

فرایند طراحی آزمون باید بر کارکنان تاکید داشته باشد که در کنار هم در گروه‌ها به‌شیوه‌ای مناسب کار می‌کنند. این بخش به شرایط لازم (زیربندهای ۷-۱-۱ و ۷-۲-۲) و آموزش (زیربند ۷-۳-۳) این کارکنان می‌پردازد.

۷-۲-۱ گروه‌های طراحی آزمون

۷-۲-۱-۱ تدوینگران آزمون زبان باید شامل گروهی از متخصصان در چهار حوزه ذیل باشند:

۱- متخصصان آزمون زبان با دانش کافی در حوزه نظریه آزمون‌سازی که اجرای مشخصات آزمون را تضمین کرده و درک کاملی از کل فرایند طراحی و چرخه زندگی آزمون داشته باشند؛

۲- متخصصان زبان که درستی و مناسب بودن محتوا را تضمین می کنند؛

۳- متخصصان روان سنجی که عملکرد درست سوالات آزمون را تضمین می کنند؛

۴- طراحان سوالات که می دانند چگونه پاسخ های آزمون شوندگان به صورت مفید ظاهر سازند.

۷-۲-۱-۲ بر اساس سند مشخصات، گروه همچنین باید شامل متخصصان برنامه نویسی و نرم افزار باشد. مهم است که در گروه، اعضای با تخصص در هر چهار مهارت زبانی وجود داشته باشند، گرچه ممکن است اعضاء در بیش از یک حوزه تخصص داشته باشند. دو نوع بازبین گر مورد نیاز است: یکی با تخصص زبانی و دیگری با تخصص روان سنجی. بازبین گر می تواند هر دو نوع تخصص را داشته باشد. تمام اعضای گروه باید به زبان مورد استفاده در گروه مسلط باشند تا به بتوانند به گونه ای مؤثر و کارآمد با دیگر اعضای گروه طراحی آزمون ارتباط برقرار کنند.

۷-۲-۲-۲ شرایط مورد نظر

۷-۲-۲-۱ متخصصان آزمون باید دارای شرایطی باشند که بسیاری از حوزه های آزمون را دربرگیرد تا اینکه بتوانند به درستی بر تولید آزمون نظارت داشته باشند. نمونه هایی از این شرایط عبارتند از:

۱- مدرک کارشناسی ارشد یا بالاتر در رشته مرتبط (برای مثال - آزمون سازی زبان، زبان شناسی کاربردی)؛

۲- حداقل سه سال سابقه کار به عنوان متخصص در پروژه طراحی و تدوین آزمون زبان در مقیاسی مشابه؛ و

۳- مقالات منتشر شده در حوزه نظری یا عملی در یک نشریه داوری همتا.

۷-۲-۲-۲-۲ شرایط متخصص زبان شامل موارد ذیل می باشد:

۱- بسندگی در زبان مقصد که برابر یا بالاتر از حداکثر ILR مورد ارزیابی در آزمون در مهارت مرتبط؛ و

۲- آموزش در حوزه های زبان شناسی زبان مقصد.

۷-۲-۲-۳ شرایط روان سنجی متخصص می تواند شامل موارد زیر باشد:

۱- مدرک کارشناسی ارشد یا بالاتر در رشته مرتبط (برای مثال: آمار، اندازه گیری تربیتی)؛

۲- حداقل سه سال سابقه کار در حوزه روان سنجی در پروژه های طراحی آزمون زبان در مقیاسی مشابه؛ و

۳- مقالات منتشر شده در حوزه تحلیل و سنجش آماری در نشریه داوری همتا.

۷-۲-۲-۴ شرایط طراح سوال آزمون می تواند شامل موارد زیر باشد:

۱- تجربه یا آموزش یا هر دو در طراح سوال آزمون زبان.

۷-۲-۳ آموزش

۷-۲-۳-۱ اعضای گروه طراحی آزمون باید در مورد پروژه آزمون که شامل حوزه‌های تحلیل نیازها، چارچوب و سند مشخصات آزمون می‌شود، آموزش ببینند.

۷-۲-۳-۲ همچنین بهتر است اعضای گروه طراحی آزمون یکدیگر را با مفاهیم تخصصی خود که با پروژه مورد نظر در ارتباط است، آشنا سازند، مانند الزامات نوع خاصی از طرح سؤال آزمون (برای مثال: آزمون‌های چندگزینه‌ای، گزینه‌های بسته، و گزینه‌های ساده)، مسائل مرتبط با زبان (های) مورد نظر، و محدودیت‌های روان‌سنجی. حوزه‌هایی که باید در آموزش اعضای گروه پوشش داده شوند عبارتند از:

۱- اصول مرتبط با آزمون زبان؛

۲- توصیف سطح مهارت ILR؛

۳- انتخاب و طراحی متن؛

۴- طرح سؤال؛

۵- روش‌های استخراج،

۶- فرایندهای ارزیابی؛

۷- امنیت آزمون.

۷-۲-۳-۳ آموزش باید شامل ترکیبی از نظریه، بازنگری، بحث درباره آزمون‌های پیشین، و تمرین با استفاده از آزمون‌های غیررسمی باشد.

۷-۳ موارد پشتیبانی

طراحان آزمون باید مطالبی را برای پشتیبانی از آزمون تولید کنند که شامل دفترچه راهنمای برگزاری آزمون (زیربند ۷-۳-۱)، مطالب آموزشی (زیربند ۷-۳-۲)، و اطلاعات نمره‌دهی و ارزیابی (زیربندهای ۷-۳-۳ و ۷-۳-۴) است.

۷-۳-۱ دفترچه راهنمای برگزاری آزمون

طراحان آزمون باید دفترچه راهنمایی مطابق با زیربند ۵-۸ که توصیف‌کننده اجزاء تشکیل‌دهنده آزمون باشد از جمله طرح کلی فرایند، توضیح دستورالعمل نمره‌دهی و فرم‌های ارزیابی مورد نیاز برای برگزاری و ارزیابی آزمون. دفترچه راهنما باید به موارد زیر بپردازد:

۷-۳-۱-۱ روش ارائه (الکترونیک، کاغذ و قلم و غیره)؛

۷-۳-۱-۲ زمان بندی آزمون؛

۷-۳-۱-۳ نیازهای نظارتی؛

۷-۳-۱-۴ کارکنان یا فناوری یا هر دو (اگر از فناوری پیشرفته یا نظارت مبتنی بر فناوری استفاده شده باشد)،

۷-۳-۱-۵ مشخصات امنیتی؛

۷-۳-۱-۶ روش تعیین نمره؛

۷-۳-۱-۷ قضاوت نمره؛

۷-۳-۱-۸ روش اعلام نمره به حامی /آزمون شونده؛ و

۷-۳-۱-۹ فرایند تجدیدنظر.

۷-۳-۲ مطالب آموزشی

طراحان آزمون باید مطالبی تهیه کنند که فرایند آموزش و معیارهای ارزیابی مورد نیاز برای برگزاری و نمره‌دهی/ارزیابی شایسته آزمون را به‌وضوح توصیف کند. طراحان باید موارد زیر را مشخص کنند:

۷-۳-۲-۱ مطالب آموزشی؛

۷-۳-۲-۲ طول مدت آموزش؛

۷-۳-۲-۳ نوع ارائه (آموزش رو در و، آموزش برخط)؛

۷-۳-۲-۴ معیارهایی که تکمیل رضایت‌بخش آموزش را میسر می‌سازند؛ و

۷-۳-۲-۵ دیگر نتایج آموزش.

۷-۳-۳ دستورالعمل نمره‌دهی

طراحان آزمون باید دستورالعمل نمره‌دهی را برای تعیین چگونگی تبدیل اطلاعات خام آزمون به نمرات معنادار ارائه کنند.

۷-۳-۳-۱ دامنه و محتوا

دستورالعمل نمره‌دهی باید از گستره و عمق کافی برخوردار باشد تا ارزیاب بتواند اطلاعات کافی برای تعیین امتیاز کسب کند. دستورالعمل نمره‌دهی باید سطوح عملکرد/ مهارت و فاکتورهایی را مشخص کند که مورد ارزیابی قرار می‌گیرند تا جزئیات مشخصات عملکرد در هر سطح را آورند. توصیف تمام سطوح باید روشن و عملیاتی باشد.

۷-۳-۲ هم‌ترازی

دستورالعمل نمره‌دهی باید مشخص کند که نمرات چگونه با توصیفات سطح مهارت برای هر مهارت ILR (شنیدن، صحبت کردن، خواندن، نوشتن) هم‌تراز می‌شوند.

۷-۳-۴ فرم‌های ارزیاب / فرم‌های بازبین‌گر

۷-۳-۴-۱ طراح آزمون باید فرم‌هایی برای استفاده ارزیابان آزمون و بازبینی‌های ارزیابان تهیه کند.

۷-۳-۴-۲ فرم‌ها باید شامل دسته‌بندی مرتبط با تعیین نمرات معتبر برای آزمون باشد.

۷-۳-۴-۳ فرم‌ها باید نشان‌دهنده میزان پیچیدگی آزمون باشند و تمام دسته‌بندی‌های موردنیاز برای نمره‌دهی مؤثر مطابق مقیاس ILR را پوشش دهند.

۷-۴ طرح سؤال

۷-۴-۱ طرح تکالیف که آزمون‌شونده به آن‌ها پاسخ می‌دهد را تدوین سؤال می‌گویند. تدوین سؤال شامل موارد چندگزینه‌ای، سوال، دستورالعمل نمره‌دهی و یا پاسخ‌های موردانتظار برای موارد پاسخ تشریحی و تکالیفی که نمونه‌هایی از صحبت کردن یا نوشتن را استخراج می‌کند باشد ولی به این موارد محدود نمی‌شود. تدوین انواع سؤال و تکلیف نیازمند پایبندی به مشخصات آزمون و فرایندهای بررسی دقیق است.

۷-۴-۲ طراحان آزمون، برای نوشتن آیتم، سوال‌ها یا تکالیف، باید به مشخصات آزمون پایبند باشند و باید تمام اجزاء تشکیل‌دهنده هر سؤال یا انگیزش مانند پاسخ‌های موردانتظار را به فرایند بررسی دقیق تحویل دهند.

۷-۴-۳ گروه‌های تدوین سؤال

تدوینگران آزمون باید از مشارکت دو گروه از متخصصان در گروه‌های تدوین مورداطمینان حاصل کنند: متخصصان زبان مقصد، که داده‌های آن‌ها به‌عنوان متخصصان محتوا در تدوین سوالات به‌گونه‌ای که مهارت زبانی را در دنیای واقعی بسنجد حیاتی است، و نویسندگان حرفه‌ای سؤال که تخصص آن‌ها در نوشتن سؤال و توصیف سطح مهارت ILR برای تدوین سؤالاتی که با استانداردهای ILR هم‌تراز باشد، ضروری است. گروه باید شامل تخصص فنی ذکرشده در سند مشخصات باشد. در حالت ایده‌آل، گروه تدوین سؤال، نویسندگان حرفه‌ای سؤال در اختیار دارد که متخصص در زبان مقصد نیز هستند. اگر چنین حالتی ممکن نبود، بهتر است که متخصصان زبان مقصد و طراحان سؤال در یک گروه کنار یکدیگر کار کنند تا بتوانند مستقیماً از کار یکدیگر مطلع باشند. همچنین این امکان وجود دارد که آن‌ها در قالب دو گروه و جدا از یکدیگر کار کنند، اما برای مشورت به یکدیگر دسترسی داشته باشند. تدوینگران آزمون باید نشان دهند که در تدوین سوال از

رویکردی بهره برده اند که به هر دو گروه متخصصان کمک کرده تا به یک اندازه در تدوین با کیفیت‌ترین سؤالات آزمون سهم داشته باشند.

۷-۴-۴ فرایند تدوین سؤال

تدوینگران آزمون باید برای تدوین سؤال، کنترل کیفیت، و تضمین کیفیت، از فرایند مستند و دقیقی پیروی کنند. سؤالات باید مطابق با مشخصات آزمون (زیربند ۶-۷) نوشته شوند. هر جا که مشخصات آزمون ایجاب کند، دستورالعمل نمره‌دهی باید در کنار سؤالات تدوین شود. گرچه تفاوت‌هایی میان انواع سؤالات وجود دارد (زیربند ۷-۴-۵)، تدوین سؤال و فرایند بازبینی برای تمام سؤالات باید حداقل شامل چهار مرحله به شرح زیر باشد.

۷-۴-۴-۱ گونه‌شناسی متن

برای مهارت‌های دریافتی زبان، متن‌های اصیل باید توسط گروهی از متخصصان مطابق با یک پروتکل گونه‌شناسی متن مانند طبقه‌بندی متون چالید (۶) انتخاب و تحلیل شوند. تمام متن‌ها باید بر اساس تعدادی مشخصه زبان‌شناسی متن مانند سبک، گونه، منبع متن، موضوع، ساختارهای نحوی، مشخصات گفتمان، کارکردهای زبانی، و سطح مهارت موردنیاز ILR تحلیل و ارزیابی شوند تا اصل متن به‌خوبی درک شود. برای مهارت‌های تولیدی، انتظارات درباره پاسخ‌ها به هر تکلیف یا سوال همراه آن یا هر دو باید مستند شده و به توصیف‌های سطح مهارت ILR پیوند داده شوند و انتظارات در خصوص سبک، گونه، موضوع، ساختارهای نحوی، مشخصات گفتمان، و کارکردهای زبانی را مشخص کنند.

۷-۴-۴-۲ در فرایند داوری هم‌تا مستند باید نویسنده سؤال و متخصص زبان مقصد به بازبینی سؤالات تولیدشده توسط نویسندگان دیگر بپردازد (برای تولید تکالیف پویا به زیربند ۷-۴-۵-۱ مراجعه شود). هر پیش‌نویس سؤال با استفاده از دستورالعمل مشخص از لحاظ درستی، شفاف بودن، انسجام، و انطباق با مشخصات سؤال موردبازبینی قرار می‌گیرد. برای پرداختن به سؤالات مشکل‌ساز، برای مثال بازآموزی آزمونگر یا فرایند دوباره‌نویسی سؤالات آماده‌شده، باید فرایند استاندارد وجود داشته باشد. در مستندات تضمین کیفیت باید مشخص شود که ملاحظات زیر هر جا که برای نوع سؤالات کاربرد داشته است، در نظر گرفته شده است (برای دانستن اینکه کدام ملاحظات برای کدام نوع از سؤالات کاربرد دارد، به زیربند ۷-۴-۵ مراجعه شود).

۱- تعامل میان پیچیدگی تکلیف، پاسخ مورد انتظار، مطالب انگیزشی، سطح ILR، و دشواری سؤال؛

۲- اینکه چه پاسخی موفقیت‌آمیز تلقی می‌شود، برای آزمون‌شونده روشن بیان می‌شود (برای مثال: اینکه آزمون‌شوندگان باید سخنرانی رسمی ایراد کنند یا اطلاعات توجیهی ارائه دهند، در پاسخ خود به چه میزان از جزئیات اشاره کنند، و آیا اینکه پاسخ نیازمند ترجمه تحت اللفظی یا یک استنتاج است)؛

۳- اینکه آیا پاسخ (های) درست مشخص شده تنها پاسخ (های) درست در میان گزینه‌ها بوده‌اند؛

۴- پاسخ آزمون شونده، نسبت به آنچه در دستورالعمل نمره‌دهی آمده است، برای گرفتن نمره، تا چه اندازه باید درست و کامل باشد؛

۵- اینکه آیا طیف پاسخ‌های قابل قبول ممکن در پروتکل / دستورالعمل نمره‌دهی آمده است؛ و

۶- در یک آزمون پویا، پیامدهای پاسخ برای سؤالات آتی در آزمون: اگر آزمون شونده به تکمیل موفقیت‌آمیز تکلیف نزدیک باشد، آیا آزمونگر تکلیف دیگری در همان سطح یا سطح پایین‌تر ارائه می‌دهد یا همان نوع تکلیف را تکرار می‌کند؟

۷-۴-۴-۳ کنترل کیفیت سؤالات

تدوینگر آزمون باید برنامه‌ای را مستند و جاری کند تا از بررسی دقیق مستمر سؤالات اطمینان حاصل کند. برای مثال، ممکن است از آزمونگران درخواست شود تا فرم‌های نظردهی را بر اساس برداشتی که از اثربخشی سؤالات داشته‌اند، تکمیل کنند یا تحلیل معمولی روی تکالیف انتخاب‌شده برای آزمون انجام شود و هر هم‌بستگی با آن تکالیف و ارزیابی سطح یا رفتار آزمونگر صورت پذیرد.

۷-۴-۴-۴ ارتباطات

تدوینگر آزمون باید روشی را برای طرح مسائل مربوط به انواع سؤالات در پیش گیرد که تمام طرف‌های درگیر به اطلاعات یکسان در خصوص سؤالاتی که استفاده می‌کنند، دسترسی داشته باشند.

۷-۴-۵ الزامات انواع مشخصی از سؤالات

بخش‌های ذیل شامل انواع اصلی سؤالات می‌باشد که مشخص می‌کند کدام یک از ملاحظات مربوط به زیربند ۷-۴-۴-۲ را در بر دارد.

۷-۴-۵-۱ سؤالات پویا

سؤالات پویا در محیطی تعاملی مانند یک مصاحبه ارائه می‌شوند. سؤالات پویا دو نوع هستند: (۱) سؤالات آماده که پیش از برگزاری آزمون تدوین شده‌اند و با کلامی از پیش آماده بیان می‌شوند (برای مثال - توصیف موقعیت ایفای نقش) و (۲) سؤالات هم‌زمان که بر مبنای راهنمای تهیه شده برای آموزش آزمونگر است اما توسط آزمونگر در طول آزمون تهیه می‌شود (برای مثال: سؤالاتی که توصیفات پیشین را بر اساس اطلاعاتی که آزمون شونده فراهم کرده است استخراج می‌کند، یا سؤالات تکمیلی). تدوین و بازنگری سؤالات هم‌زمان باید بر دستورالعمل‌ها و آموزش ارائه‌شده به آزمونگر و ارزیابی عملکرد آزمونگر متمرکز باشد. آموزش و نگهداری از آزمونگر باید شامل نشست‌های تمرینی باشد که در آن آزمونگر توانایی خود را برای تولید سؤالات هم‌زمان نشان داده و سؤالات یکدیگر را نقد می‌کنند. ملاحظات مرتبط از زیر بند ۷-۴-۴-۲ برای سؤالات آماده، سؤالات (۱) تا (۵) و ملاحظات مرتبط برای سؤالات هم‌زمان، سؤالات (۱)، (۲) و (۶) هستند.

۷-۴-۵-۲ سؤالات ثابت

سؤالات ثابت در محیطی غیرپویا ارائه می‌شوند، برای مثال در آزمون مهارت‌های دریافتی چندگزینه‌ای سنتی یا آزمون مهارت‌های تولیدی ارزیابی شده به صورت غیربرخط. کیفیت اطلاعات ارائه‌شده با سؤالات به این بستگی دارد که سؤالات به‌طور مستمر برای آزمون‌شوندگان مختلف با فرض اینکه میزان مهارت یکسانی دارند تکرار شده و فقط بر مهارت مربوطه تمرکز داشته باشد. در دسته سؤالات ثابت، دو زیرمجموعه وجود دارد: سؤالات با پاسخ انتخابی و تشریحی. سؤالات با پاسخ انتخابی شامل چندگزینه‌ای، کشیدن و انداختن، وصل کردن، مرتب کردن، و هرگونه سؤالی که طیفی از پاسخ‌های ممکن و محدود را داشته باشد، شامل می‌شود. سؤالات با پاسخ انتخابی می‌توانند یک پاسخ درست یا چند پاسخ درست داشته باشند، یا مدل امتیاز پاره‌ای باشند که در آن به برخی از پاسخ‌ها وزن بیشتری داده شده است. ملاحظات مرتبط از زیربند ۷-۴-۴-۲ برای سؤالات با پاسخ انتخابی (۱)، (۲) و (۳) و ملاحظات مرتبط برای سؤالات با پاسخ‌های تشریحی (۱)، (۲)، (۴) و (۵) هستند.

۷-۴-۶ اطلاعات نمره‌دهی

اطلاعات نمره‌دهی بخش ضروری از هر سؤال است، مانند مستند سازی که پاسخ درست را از نادرست متمایز می‌سازد. سؤالات شامل تعریف و شناسایی پاسخ درست می‌باشند.

۷-۴-۷ مستندسازی

هر مرحله از فرایند تدوین که در بالا ذکر شد، خواه برای مهارت دریافتی یا تولیدی، باید مطابق زیربند ۵-۸ مستند شود.

۷-۵ نمره‌دهی و ارزیابی

۷-۵-۱ نمره‌دهی

۷-۵-۱-۱ نمره‌دهی سؤالات به استفاده از کلید نمره‌دهی برای تخصیص مقدار به پاسخ آزمون‌شونده به سؤال آزمونی که در آن تمام پاسخ‌های قابل قبول از پیش تعیین شده باشند، اطلاق می‌شود. فرد یا برنامه رایانه‌ای محاسبه‌کننده نمره، امتیاز کسب‌شده پاسخ را از نظام از پیش تعیین‌شده‌ای تعیین کرده و نمره نهایی را بر اساس فرمول‌های مشخصی محاسبه می‌کند. نمره‌دهی معمولاً برای سؤالات با پاسخ انتخابی می‌باشد.

۷-۵-۱-۲ نمره‌دهی آزمون‌ها به تجمیع مقادیر تک‌تک سؤالات اطلاق می‌شود. نمره آزمون می‌تواند به‌عنوان نمره خام، نمره تبدیل‌شده، یا معادل بر اساس جدول تبدیل نمرات ارائه شود.

۷-۵-۱-۳ نمره‌دهی نیازمند کارکنان تخصصی آموزش‌دیده نیست. فرایند می‌تواند توسط انسان یا ماشین انجام شود اما در هر دو صورت، نیازمند هیچ‌گونه قضاوتی از جانب نمره‌دهنده نیست. تدوینگران/

برگزارکنندگان آزمون باید از ارائه آموزش درست و به تبع آن اعمال مستمر دستورالعمل نمره‌دهی اطمینان حاصل کنند. به زیربند ۹-۵-۱ مراجعه شود.

۷-۵-۲ ارزیابی

۷-۵-۲-۱ ارزیابی به تخصیص مقدار به پاسخ به سؤال آزمون از طریق فرایندی اطلاق می‌شود که نیازمند قضاوت انسانی توسط ارزیاب است. در برخی موارد، ارزیابی ممکن است توسط نظام ارزیابی رایانه‌ای تخصصی انجام شود که نیازمند آموزش بر اساس مجموعه‌ای از پاسخ‌های درست و نادرست است. در چنین مواردی، کاربران نرم‌افزار ارزیابی باید ثبات ارزیابی رایانه‌ای نسبت به ارزیابان انسانی را کنترل کنند تا از پایایی کافی اطمینان حاصل کند. ادامه این بخش فقط به مسائل مربوط به ارزیابان انسانی می‌پردازد. در ارزیابی، پاسخ آزمون ممکن است با کلید مقایسه شود، اما امتیازی که به پاسخ داده می‌شود توسط ارزیاب تعیین می‌شود. ارزیابی نهایی می‌تواند یک ارزشیابی کلی‌نگر، امتیاز جمع‌شده بر اساس فرمول مشخص، یا ترکیبی از این دو باشد. ارزیابی معمولاً زمانی استفاده می‌شود که سؤالات آزمون پاسخ‌های باز مانند پاسخ‌های تشریحی، انشاء، یا مصاحبه شفاهی داشته باشند.

۷-۵-۲-۲ ارزیابی نیازمند کارکنان تخصصی آموزش‌دیده است تا کیفیت پاسخ‌های آزمون را بر اساس معیارها ی مقرر و قضاوت متخصصان مورد ارزشیابی قرار دهند. برای آنکه بتوان چنین قضاوت تخصصی انجام داد، ارزیابان ممکن است به مهارت‌های پیش‌نیاز مانند توانایی زبان مقصد، نیاز داشته باشند. افزون بر این، ارزیابان پیش از ارزیابی آزمون‌های واقعی، باید از آموزش مشخصی برخوردار و مجوز یا گواهی نامه ارزیابی داشته باشند. از آنجایی که ارزیابی حداقل تا اندازه‌ای به قضاوت انسانی بستگی دارد، توصیه می‌شود تا پیش از ارائه ارزیابی نهایی، چند ارزیاب مستقل، پاسخ‌های آزمون‌شونده را ارزشیابی کنند. تعداد ارزیابان مستقل برای یک آزمون مشخص باید با استفاده از تحلیل‌های آماری مناسب تعیین شود. برای حصول اطمینان از روایی ارزیاب، ارزیابان باید به صورت دوره‌ای تحت کنترل و تضمین کیفیت قرار گیرند. چنین بازآموزی دوره‌ای برای تمامی ارزیابان فعال الزامی است.

۷-۵-۲-۳ معیارهای ارزیابی آزمون باید به دقت انتخاب شود و برای استفاده در آزمون معتبر باشد. ارزیابان باید درک عمیقی از چگونگی به‌کارگیری معیارها برای عملکرد آزمون داشته باشند. ارزیابان باید درک شفافی از چگونگی ارزشیابی عملکرد آزمون داشته باشند تا قادر به ارزیابی شوند.

۷-۶ اطلاعات درباره تحلیل سؤال

۷-۶-۱ فرایند تحلیل سؤال

۷-۶-۱-۱ تحلیل سؤال باید مطابق با زیربند ۵-۸ اجرا و مستند شود تا اطلاعات در موارد زیر جمع‌آوری شود:

۱- دشواری سؤال؛ و

۲- تمیز سؤال (برای حصول اطمینان از اینکه سؤالات قادر به تمایز میان آزمون‌شوندگان کمتر و بیشتر مسلط هستند).

۷-۶-۱-۲ بسته به اینکه کدام پودمان مهارت مورد آزمون قرار گرفته است، اهمیت آزمون، اندازه جمعیت آزمون‌شونده، و در دسترس بودن آزمون‌شوندگان در طول مرحله تدوین، طرق مختلفی برای جمع‌آوری اطلاعات مناسب خواهد بود. تدوینگران آزمون باید حداقل از یکی از روش‌های فهرست شده در زیر و در حالت ایده‌آل از دو روش برای گنجاندن تحلیل کمی و کیفی استفاده کنند:

۱- آزمایشگاه‌های شناختی؛

۲- کارگروه تخصصی؛

۳- تحلیل آماری؛ و

۴- واسنجی سؤال (برای مثال: واسنجی نظریه پرسش پاسخ).

۷-۶-۱-۳ تدوینگران آزمون باید روش به کار رفته را با ذکر جزئیاتی چون تعداد آزمون‌شوندگان یا متخصصان یا هر دو و مطالب ارائه شده به آزمون‌شوندگان یا متخصصان یا هر دو را به صورت مستند ارائه کنند.

۷-۶-۲ نتایج

۷-۶-۲-۱ صرف‌نظر از اینکه روش جمع‌آوری اطلاعات در خصوص خصوصیات سؤال چه باشد، تدوینگران باید به صورت مستند ذکر کنند که این اطلاعات به چه صورت برای تجدیدنظر یا حذف سؤالات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱- بازبینی - در صورت امکان، محتوای سؤال باید در کنار اطلاعات جمع‌آوری شده از آزمون‌شوندگان درباره مشخصات سؤال بررسی شود. ناهماهنگی میان آنچه از محتوا انتظار می‌رود و آنچه از اطلاعات آزمون‌شوندگان به دست می‌آید باید به‌دقت مورد بررسی قرار گیرد.

۲- تحلیل - گزارش تحلیل باید تمامی آمارهای مرتبط با هر سؤال را فهرست کرده، اطلاعات کمی و کیفی جمع‌آوری شده از آزمون‌شوندگان را به‌صورت چکیده ارائه داده، و درباره هر روند یا مسئله نظر دهد.

۳- تجدیدنظر/ حذف - بر اساس بررسی و تحلیل، سؤالات باید در فهرست تجدیدنظر یا حذف قرار گیرند. معیارهای کلی برای این تجدیدنظر یا حذف باید مستند شوند. اطلاعات مربوط به سؤالات تجدیدنظرشده باید جمع‌آوری و مستند شود.

۷-۶-۲-۲ اگر بر اساس پژوهش‌ها، اگر تحقیقات کنش افتراقی سؤالات بر اساس سن، جنس، نژاد/ قوم، فرهنگ، معلولیت، گروه‌های زبانی و یا دیگر گروه‌های ساختاریافته در جمعیت آزمون‌شونده را نشان دهند، سازمان‌هایی که از آزمون‌ها استفاده می‌کنند باید بررسی کنند که آیا این تفاوت‌ها سوگیری را ایجاد می‌کند که بتواند بر عملکرد و یا تفسیر نتایج آزمون تأثیر گذارد.

۷-۷ مقایسه‌پذیری صورت‌های آزمون

۷-۷-۱ روش انجام کار

۷-۷-۱-۱ آزمون‌های قالب مشخص: یکسان‌سازی- اگر قرار باشد بیش از یک نوع آزمون وجود داشته باشد، فرم‌ها باید یکسان شده و تدوینگران آزمون باید تحلیل پایایی را برای هر نوع آزمون انجام دهند. تدوینگران آزمون باید نتایج این تحلیل‌ها را مستند کنند. فرایند، تحلیل، و نتایج مقایسه‌پذیری انواع آزمون باید مطابق با زیربند ۵-۸ مستند شود.

۷-۷-۱-۲ آزمون‌های رایانه‌ای انطباقی- برای آزمون‌های رایانه‌ای انطباقی، تدوینگران آزمون باید طراحی عناصر انطباقی آزمون را مستند کنند، برای مثال اینکه آزمون سؤال انطباقی است یا چندمرحله‌ای انطباقی و معیارهای گذار به سطح دشوارتر کدام‌ها هستند.

۷-۷-۱-۳ آزمون‌های تعاملی

تدوینگران آزمون باید معیارهای گذار به سطح دشوارتر سوال و همچنین مشخصات طراحی را مستند کنند تا از قابلیت مقایسه میان آزمون‌شوندگان، آزماینده‌گان، و ارزیابان اطمینان حاصل شود. روش‌های کار برای بررسی قابلیت مقایسه، برای مثال اینکه چگونه و چند بار پایایی میان ارزیاب انجام می‌شود و اگر پایایی کمتر از میزان قابل قبول باشد، باید مستند شود. برای تایید ثبات عملکرد در آزمون با آزمون‌شوندگان یکسان و ارزیابان متفاوت، و همچنین ثبات ارزیابان با توجه به پیروی از طراحی آزمون، باید مطالعاتی انجام شود. نتایج تمامی مطالعات باید مستند شود.

۷-۷-۱-۴ روش‌های مقیاس کوچک

برای آزمون‌هایی با جمعیت کوچک آزمون‌شونده، یکسان‌سازی کمی، تحلیل پایایی صورت به صورت، یا تحلیل‌های پایایی ارزیاب ممکن نیست. در چنین مواردی، تدوینگران آزمون باید محتوا، سطح، و مشخصات تکلیف هر آزمون را مستند کرده و مشخص کنند که چه مراحل طی شده است تا از یکسان بودن فرم‌های آزمون و آزمون‌ها اطمینان حاصل شود.

۷-۷-۲ مستندسازی

تدوینگران آزمون باید روش‌های یکسان‌سازی و دلایل منطقی برای استفاده از آن روش‌ها را مستند کنند. نتایج یکسان‌سازی نیز باید با ذکر اندازه و مشخصات جمعیت همچنین تفاسیر آمارهای مورد استفاده، مستند شوند.

۷-۷-۳ تطبیق

در برخی موارد، ممکن است تهیه فرم‌های جایگزین برای تطبیق با معلولیت آزمون‌شونده ضروری باشد. در صورت تهیه فرم‌های جایگزین، تدوینگر آزمون باید ماهیت تطبیق، دلایل منطقی آن تطبیق و شواهدی که نشان دهد که در نتیجه آن تطبیق فرمی یکسان با فرم اصلی تهیه شده است را به صورت مستند ارائه کند.

۷-۸ تعیین نمره کف قبولی

۷-۸-۱ پیش زمینه

مقیاس‌های ILR تعاریف عملیاتی از سازه‌های مهارت عمومی و بدون تمرین زبان در هر چهار پودمان مهارت شنیدن، صحبت کردن، خواندن، و نوشتن ارائه کرده است. همچنین هر یک از این توصیفات سازه‌ای، سازه‌ای را ایجاد می‌کند که سطوح توانایی توصیف شده با این سازه‌ها، سلسله‌مراتبی از سطوح را تشکیل می‌دهد که در آن، هر کدام از سطوح بالاتر مقیاس، مجموعه‌ای از معیارهای تکلیف، شرایط/بافت و درستی را توصیف می‌کند که پیچیده‌تر از سطوح پایین‌تر است. هنگام آزمون مهارت‌های دریافتی شنیدن و خواندن، عنصر شرایط/بافت گسترده می‌شود تا هدف نویسنده، نوع متن، و درستی را در خود بگنجاند. از آنجایی که مقیاس ILR مهارت را با استفاده از سلسله‌مراتبی از معیارهای سطح خاص تعریف می‌کند و معیارها برای سطح مورد نظر باید پیش از آنکه سطح تخصیص داده شود، تأمین شود، آزمون‌های مبتنی بر مقیاس‌های ILR آزمون‌های معیار مرجع هستند. بنابراین، فرایندهای مشخص‌کننده نمره قبولی که با آزمون‌های مهارت مبتنی بر ILR استفاده می‌شوند (و همچنین طراحی آزمون و مراحل تدوینی که به مشخص کردن نمره قبولی منتهی می‌شود) باید بر اساس اطلاعات یا قضاوت یا هر دو درباره توانایی آزمون‌شوندگان در عملکرد نسبت ILR باشد نه توانایی آن‌ها در عملکرد نسبت به یکدیگر. فرایندهای مشخص‌کننده نمره کف قبولی باید بر طبق استانداردهای ذکر شده در فصل ۱۴ «آزمون استخدام و اعتباربخشی» در استانداردهای آزمون تحصیلی و روان‌شناسی باشند.

۷-۸-۲ انتظارات طراحی آزمون

۷-۸-۲-۱ تهیه مستندات از بندهایی که در بالا آمده است باید در ساختار مشخص‌کننده نمره کف قبولی لحاظ شود، خواه دستور نوشته‌ای برای آزمون مصاحبه شفاهی ILR، سوالاتی برای آزمون نوشتن یا سوالات شنیدن و درک مطلب باشد. تدوینگران آزمون باید همچنین موارد زیر را مستند کنند:

۱- هر یک از سوالات آزمون در کجای جدول مشخصات طراحی آزمون قرار می‌گیرند؛

۲- معیارها و فرایند مورد استفاده برای ارتباط هر سؤال با محتوا، تکلیف ارتباطی، و انتظار درستی در رابطه با سطح مشخصی در مقیاس ILR؛

۳- فرایند آماری مورد استفاده که تأیید می‌کند هر سؤال همان‌طور که طراحی شده است عمل می‌کند؛ و یادآوری: آمار سؤال می‌تواند شامل آمار کلاسیک مانند شاخص‌های سهولت یا دشواری و تمیز سوال یا ترجیحاً منحنی‌های مشخصات سؤال IRT (نظریه پرسش پاسخ) یا آمار شاخص-ب معیار مرجع باشند.

۷-۲-۲ این عوامل صرف نظر از نوع آزمون الزامی هستند، البته اطلاعات تخصصی بسته به نوع آزمون متفاوت خواهند بود.

۷-۸-۳ روش تعیین نمره کف قبولی

۷-۸-۳-۱ روش کلی انجام کار برای تعیین و مستند سازی پایایی و روایی آزمون در جای دیگری در این کتاب روش استاندارد ذکر شده است. شایان ذکر است، با آزمون‌های معیار مرجع، روایی آزمون از فرایند مشخص‌کننده نمره کف قبولی غیرقابل تفکیک است. مشخص کردن دقیق نمره کف قبولی قابل تعیین نخواهند بود مگر آنکه روایی آزمون به اثبات رسیده باشد؛ و روایی یک آزمون فقط زمانی تأیید می‌شود که دقت تعیین نمره کف قبولی را به نمایش بگذارد. تدوینگران آزمون ILR باید روش تعیین نمره کف قبولی معیار مرجع را مستند سازند. به‌طور کلی، فرایندهای مشخص‌کننده نمره کف قبولی به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

۱- تحلیل‌های آزمون-محور (مانند انگف، انگف اصلاح‌شده، چوب باریک و غیره)؛

۲- تحلیل‌های نمونه-کار محور (مانند بدنه کار، گروه مرزی، یا تحلیل مشابه)؛

۳- تحلیل‌های مقایسه‌ای (مانند رویکرد گروه‌های مغایر یا آزمون مجدد از داوطلبان با استفاده از آزمون جدید و سنجش معیار مشخص). معیار سنجش می‌تواند آزمون پذیرفته‌شده با مشخصات شناخته‌شده برای جمعیت آزمون‌شونده باشد یا مقیاسی که به‌طور خاص با هدف تعیین نمره کف قبولی برای آزمون جدید باشد. در هر دو صورت، روایی سنجش معیار باید به‌عنوان بخشی از فرایند تعیین نمره کف قبولی مستند شود.

۷-۸-۳-۲ برای آزمون‌های تک-سطح، معیارهای مورد استفاده برای تخصیص نمره کف قبولی باید توضیح داده شود. برای آزمون‌های چند سطح، تدوینگر آزمون باید روش مورد استفاده برای تعیین نمره کف قبولی برای تخصیص به هر سطح را مستند کند. این مستندسازی باید رویکرد مورد استفاده برای تعیین نمره کف قبولی و چگونگی به‌کارگیری فرایند را توصیف کند. این مستندسازی باید از جزئیات کافی برخوردار بوده به‌طوری‌که دیگران بتوانند فرایندها را تکرار کرده و نتایج را با نتایج گزارش‌شده توسط تدوینگران اصلی مقایسه کنند.

۷-۸-۴ سنجش روایی ثبات در نمرات کف قبولی آزمون

۷-۸-۴-۱ هنگامی که نمره کف قبولی برای آزمون تعیین شد، ثبات این نمرات باید از لحاظ آماری مستند شود. برای آزمون‌های صحبت کردن و نوشتن، مجموع شواهد آماری مورد استفاده برای روایی سنجی تمام معیارهای مشخص‌کننده باید گزارشی ارائه کنند که در آن مشخص باشد سوال استفاده شده تا چه میزان نمونه‌های زبانی قابل‌ارزیابی تولید کرده‌اند که از آن، ارزیاب به‌طور ثابت ارزیابی‌های مشابهی را در مقیاس ILR تعیین می‌کند (پایایی میان ارزیاب) و تا چه میزان آن ارزیابی‌ها با ارزیابی‌های انجام‌شده توسط ارزیابان مستقل مطابقت دارند (پایایی درون ارزیاب). از آنجایی که تطابق نسبی یا بر اساس رتبه برای نشان دادن تطابق قطعی کافی نیست، این همبستگی ارزیاب باید با استفاده از همبستگی درون کلاس، نه همبستگی محصول-لحظه، محاسبه شود.

۷-۸-۴-۲ برای آزمون‌های شنیدن و خواندن، ثبات نمره کف قبولی باید در گزارشی به صورت مستند ارائه گردد که نشان‌دهنده دقت آماری برای هر نمره کف قبولی (با استفاده از استاندارد محاسبات خطای اندازه‌گیری، تحلیل‌های خوشه‌ای یا روش‌های آماری مرتبط) هنگام اعمال هر نمره قبولی بر جامعه ی هدف باشد. برای سهولت در تفسیر، این گزارش باید همچنین تأثیر عملیاتی اجرای هر یک از نمره کف قبولی را نشان دهد. این تأثیر باید در قالب یک جدول احتمالات بیان شود که نشان‌دهنده درصد افرادی باشد که برای آن‌ها تطابق کامل میان آزمون و فنون ارزیابی معیار برقرار است، درصد مثبت کاذب (افرادی که در آزمون ارزیابی بالاتری نسبت به سنجش معیار کسب کرده‌اند)، و درصد منفی کاذب (افرادی که در آزمون ارزیابی پایین‌تری نسبت به سنجش معیار کسب کرده‌اند). برای گزینه‌های نمره کف قبولی که بر اساس معیارهای خارجی گروه‌های مقایسه نیستند، می‌توان جدول مشابهی با استفاده از اطلاعات بازه اطمینان تهیه است.

۷-۹ امنیت آزمون

۷-۹-۱ امنیت شامل امنیت مطالب آزمون و امنیت نتایج آزمون می‌شود. امنیت مطالب آزمون تضمین می‌کند که تمام آزمون‌شوندگان به‌طور یکسان به سؤالات آزمون دسترسی داشته باشند. امنیت نتایج، تضمین می‌کند که از محرمانگی و حقوق آزمون‌شوندگان محافظت می‌شود.

۷-۹-۲ مطالبی از آزمون که باید از امنیت برخوردار باشند شامل موارد زیر است اما به آن محدود نیست: انواع شکل آزمون، مخزن سؤالات، دفترچه‌های آزمون، سؤالات آزمون یا بخش‌های کتابچه آزمون، پاسخ‌ها، و دفترچه راهنمای برگزاری آزمون. مطالب آزمون می‌توانند به‌صورت کاغذی یا الکترونیکی باشند.

۷-۹-۳ روش کار امنیت آزمون برای مطالب و نتایج باید مطابق با زیربند ۵-۸ مستند شوند.

۷-۹-۴ حفظ امنیت مطالب آزمون

تمام مطالب آزمون ایمن، کاغذی یا الکترونیکی، مانند دفترچه‌های آزمون، برگه‌های خالی پاسخ، و کلیدهای پاسخ باید در مکانی امن مطابق با برنامه امنیتی آزمون نگهداری شوند. دسترسی به آزمون‌ها و مطالب آزمون باید محدود به کارکنانی باشد که نیاز قانونی دارند و دستورالعمل‌هایی باید تدوین شود که مشخص کند چه کسانی می‌توانند به مطالب آزمون دسترسی داشته باشند. فهرستی از افراد مجاز به دسترسی به موارد آزمون باید به صورت به روز وجود داشته باشد.

۷-۹-۵ دسترسی به مطالب آزمون ایمن

افرادی که به مطالب ایمن دسترسی دارند نباید برای مقاصد شخصی از این دسترسی استفاده کنند. کارکنانی که به مطالب آزمون دسترسی دارند، نباید محتوای آزمون‌های ایمن را برای همکاران فاقد دسترسی، افراد خارج از سازمان یا آزمون‌شوندگان فاش کنند، مگر آنکه هنگام انجام مسئولیت‌های کاری خود به انجام چنین کاری الزام یا مجاز شوند. مشخصات آزمون و چارچوب‌های آزمون فقط زمانی می‌توانند افشا شوند که توسط مالک آن مستندات به صورت مستندات عمومی آشکار شوند. افرادی که به مطالب ایمن دسترسی دارند باید در خصوص امنیت آزمون و عدم افشاء آن‌ها و اجتناب از افشاء سهوی این مطالب، آموزش‌های لازم را دریافت کنند. تمامی کارکنانی که به مطالب ایمن دسترسی دارند، باید به توافق‌نامه عدم افشاء پایبند باشند.

۷-۹-۶ ملاحظات امنیتی برای گروه‌های ذی‌نفع

در هر فرایند معمول تدوین آزمون، گروه‌های ذی‌نفع در تدوین مشخصات، نگارش و بررسی سؤالات، بررسی تجربی، بررسی سوگیری، بررسی فرم عملیات، و تدوین استانداردها مشارکت دارند. در طول این فرایند، اگر از گروه‌های ذی‌نفع درخواست شود تا مطالب آزمون را ایمن‌تر کنند، آن‌ها باید به توافق‌نامه عدم افشاء پایبند بمانند.

۷-۹-۷ ملاحظات امنیتی برای آزمون‌شوندگان

آزمون‌شوندگان باید از مسئولیت‌های فردی و قانونی خود در حفظ امنیت آزمون آگاه شوند. گرچه استاندارد حاضر بر رفتار آزمون‌شوندگان کنترلی ندارد، سازمان‌های استفاده‌کننده از آزمون‌ها باید اقداماتی انجام دهند تا شرکت‌کنندگان آزمون نتوانند اطلاعات ایمن را افشاء کرده یا به‌گونه‌ای عمل کنند که مزیت غیرمنصفانه‌ای نسبت به بقیه شرکت‌کنندگان پیدا کنند.

۷-۹-۸ افشای نقض امنیت آزمون

۷-۹-۸-۱ سازمان‌ها، تدوینگران آزمون، و کاربران آزمون وظیفه دارند تا هرگونه نقض در امنیت آزمون را به صورت مستند به گروه‌های ذی‌نفع یا اجراء قانون، یا هر دو اطلاع دهند. در صورت بروز نقض امنیتی، باید

اقدامات تصحیح کننده و جبران کننده صورت گیرد تا علت مشخص شده و از روایی و پایایی آزمون اطمینان حاصل شود.

۷-۹-۸-۲ برای پرداختن به نقض‌های امنیتی قابل‌پیش‌بینی، تمامی طرف‌های مسئول باید دستورالعمل‌های مستندی تهیه کنند تا از حفظ امنیت آزمون اطمینان حاصل شود. همچنین باید کمیته‌ای برای بازبینی دوره‌ای تشکیل شود تا نقض‌های امنیتی، به‌ویژه موارد جدید و بزرگ را مورد بررسی قرار دهد.

۷-۹-۹ اقدامات امنیتی در برگزاری آزمون

در زمان برگزاری آزمون، ناظران باید تمامی موارد مرتبط به آزمون را در انتهای مدت زمان آزمون ایمن سازند. در آزمون کاغذی، ناظران باید کتابچه‌های آزمون را برای هرگونه نشانه‌گذاری پس از استفاده کنترل کنند؛ تدوینگران آزمون باید برای بازگرداندن و جایگزین کردن دفترچه‌های آزمون که آزمون‌شوندگان در آن یادداشت کرده و بنابراین غیرقابل استفاده شده‌اند، دستورالعملی تهیه کنند. آزمون‌شوندگان مجاز به آوردن تلفن همراه یا هر وسیله الکترونیکی دیگری نیستند که بتوانند با آن به عکس‌برداری یا رونوشت‌برداری از موارد آزمون بپردازند. در طول برگزاری آزمون، فقط آزمون‌شوندگان و ناظران باید در محل برگزاری حضور داشته باشند. آزمون‌شوندگان نباید با هیچ فردی غیر از ناظران ارتباط برقرار کنند.

۷-۹-۱۰ دسترسی به نتایج آزمون ایمن

نتایج آزمون فقط باید به اطلاع مقامات تعیین شده در مؤسسه برگزارکننده آزمون برسد. دسترسی به نتایج و آزمون‌های تکمیل شده باید محدود به افراد مجاز باشد. تدوینگر آزمون باید خط‌مشی را برای مدت زمان نگهداری از آزمون برگزار شده (نسخه‌های کاغذی سؤالات شنیدن، خواندن، نوشتن، و صداها ضبط شده در مصاحبه) پیش از امحاء تعیین کند.

۸ پذیرش آزمون

۸-۱ مرحله بعد در چرخه زندگی آزمون، پذیرش آزمون است، که به موجب آن آزمون از مرحله طراحی و تدوین به کاربرد عملیاتی می‌رود. در ادامه شرایط لازم برای پذیرش یک آزمون را می‌بینید که شامل شواهد دال بر روایی آزمون، شواهد دال بر پایایی آزمون، و مستندات کامل دال بر اینکه طرح پذیرش آزمون به خوبی رعایت شده است و تمامی معیارهای پذیرش رعایت شده‌اند، می‌باشد.

۸-۲ اثبات روایی استدلال و پایایی

۸-۲-۱ اثبات روایی

۸-۲-۱-۱ با به پایان رسیدن مرحله تدوین، باید مستنداتی دال بر روایی آزمون ارائه شود. اثبات روایی فقط به‌منزله ارائه یک نوع خاص از شواهد نیست. بلکه باید مجموعه‌ای از شواهد و مستندات در طول مراحل

مختلف چرخه زندگی آزمون گردآوری شود. شواهد روایی در حالت کاربرد آزمون و نحوه تفسیر نمرات آزمون به دست می آید. شواهد روایی می توانند نظری، تجربی، ذهنی، یا عینی باشند. استدلال های روایی شامل توضیح هر یک از مشخصات زیر است اما به این موارد محدود نمی شود:

- ۱- آزمون تا چه اندازه از مهارت های زبانی که قرار است بسنجد را در خود جای داده است (روایی محتوایی)؛
- ۲- آزمون تا چه اندازه زیرسازه ای را که باید، مورد سنجش قرار می دهد (روایی سازه)؛
- ۳- آزمون تا چه اندازه برای گروه های ذی نفع که در چارچوب توصیف شده اند، قابل پذیرش، مناسب، و مفید به نظر می رسد (روایی صوری).

۸-۲-۱-۲ مواردی که در بالا ذکر شد، بیشتر انواع شواهد روایی را پوشش می دهد اما قرار نیست که فهرست جامعی از آن باشد. تدوینگران آزمون باید اطلاعات کافی برای کاربران آزمون آماده سازند تا نتایج مناسبی را که می توان از نمرات آزمون گرفت و نوع تصمیماتی را که به این نمرات بستگی دارند را درک کنند. این اطلاعات باید شامل توضیحی درباره پایایی نمرات آزمون و سطح اطمینان که با این نمرات در ارتباط است باشد.

۸-۲-۲ شواهد روایی

شواهد روایی برای کاربرد و جمعیت مورد نظر آزمون باید برای پشتیبانی از استدلال های روایی ارائه شود. انتخاب فنون خاص روایی سنجی باید به صورت مورد به مورد با توجه به هدف آزمون، نوع آزمون، محدودیت های موجود، و وضعیت جاری شواهد روایی تعیین شود. برای ارزیابی و مستند سازی دقیق روایی و انطباق با استانداردهای حرفه ای مرتبط برای شواهد روایی در روان سنجی، باید تلاش های منطقی صورت گیرد. شواهد روایی باید مطابق زیربند ۵-۸ ارائه شوند.

۸-۲-۳ سنجش پایایی

۸-۲-۳-۱ شواهد پایایی فقط می تواند تجربی و کمی باشد. شواهد پایایی در بافت کاربرد آزمون با توجه به اینکه نمرات چگونه تفسیر می شوند، قابل جمع آوری و ارائه است. وقتی پایایی آزمون با استفاده از یک دوره برگزاری (به ازای هر آزمون شونده) اعتبارسنجی می شود، تدوینگر آزمون باید از نوع مناسبی از مطالعه یا روش، مانند آنچه در ادامه می بینید، مطابق با ماهیت آزمون و هدف از مطالعه پایایی استفاده کند:

۱- نتایج آزمون شوندگان در سطح زیرمجموعه سؤالات درون آزمون تا چه اندازه قابل مقایسه هستند (ثبات داخلی)؛ و

۲- نتایج ارائه شده توسط ارزیابان که عملکردهای یکسان از آزمون شوندگان یکسان را ارزیابی می کنند تا چه اندازه قابل مقایسه هستند (انطباق و ثبات میان ارزیاب).

۸-۲-۳-۲ هنگام اعتبارسنجی پایایی آزمون با استفاده از چند دوره برگزاری (به ازای هر آزمون شونده)، تدوینگر آزمون باید از نوع مناسبی از مطالعه یا روش، مانند آنچه در ادامه می‌بینید، مطابق با ماهیت آزمون و هدف از مطالعه پایایی استفاده کند:

۱- نتایج آزمون‌شوندگان یکسان که در شکل یکسانی از آزمون در شرایط یکسان در بازه زمانی محدودی شرکت کرده‌اند تا چه اندازه قابل‌مقایسه هستند (آزمون-بازآزمون)؛

۲- نتایج آزمون‌شوندگان که در آزمون‌ها یا مصاحبه‌های مختلف شرکت کرده‌اند (فرم‌های یکسان سازی شده) تا چه اندازه قابل‌مقایسه هستند؛

۳- نتایج آزمون‌شوندگان یکسان در شکل‌های مختلف از یک آزمون (برای مثال: وب سایتی، تلفنی، کاغذی، و ویدئویی) یا مصاحبه تا چه اندازه قابل‌مقایسه هستند (یکسان‌سازی شکل‌های ارائه).

۸-۲-۴ شواهد پایایی

شواهد پایایی برای کاربرد موردنظر آزمون باید ارائه و مستند شود. انتخاب فنون تحلیل و پارامترهای طراحی مطالعه خاص پایایی (یعنی آمارهای استفاده‌شده و گزارش‌شده) باید به صورت مورد به مورد و با توجه به هدف مطالعه پایایی، نوع آزمون، محدودیت‌های موجود و وضعیت جاری تحلیل و مطالعات پایایی تعیین شود. برای ارزیابی و مستند سازی دقیق روایی و انطباق با استانداردهای حرفه‌ای مرتبط برای شواهد پایایی در روان‌سنجی، باید تلاش‌های منطقی صورت گیرد. شواهد روایی باید مطابق زیربند ۵-۸ ارائه شوند.

۸-۳ پذیرش آزمون

پذیرش آزمون یکی از مراحل فرایند پذیرش محصول است. پس از ارائه استدلال‌های روایی و مستند سازی آن به صورتی که رضایت گروه‌های ذی‌نفع تأمین شود، آزمون آماده پذیرش می‌شود. در مرحله پذیرش آزمون، تدوینگر آزمون باید مستنداتی دال بر رعایت طرح پذیرش محصول و معیارهای پذیرش ارائه دهد (به زیربند ۵-۶ مراجعه شود).

۹ برگزاری و نمره‌دهی آزمون: دستورالعمل و خط‌مشی

۹-۱ زمانی که آزمون برای کاربرد عملیاتی پذیرفته می‌شود، مرحله بعدی برگزاری مداوم آزمون و نمره دهی است. برگزاری آزمون باید مطابق دفترچه راهنمای آن باشد تا از استانداردسازی رویه‌ها اطمینان حاصل شود. راهنمای برگزاری آزمون (مطابق با زیربندهای ۶-۷-۷ و ۷-۳-۱) و نمره دهی باید با جزئیات مطابق با زیربند ۶-۷ مستند شود. این راهنما باید به شرایط ارائه (زیربند ۹-۲)، نظارت بر آزمون (زیربند ۹-۳)، نقش آزماینده‌گان (زیربند ۹-۴)، ارزیابی نمره دهی (زیربند ۹-۵)، دستورالعمل‌ها و مطالب (زیربند ۹-۶)، گزارش نتایج آزمون (زیربند ۹-۷)، خطی‌مشی و داوری (زیربند ۹-۸)، شرایط برگزاری دوباره آزمون (زیربند ۹-۹)، انقضاء نمره دهی (زیربند ۹-۱۰)، و مدیریت سوابق (زیربند ۹-۱۱) بپردازد.

۲-۹ شرایط ارائه

شرایط آزمون باید تا حد امکان استاندارد و با تطابق منطقی باشد تا تجربه یکسانی را برای تمامی شرکت کنندگان فراهم آورد. شرایط آزمون باید مطابق مشخصات ذکر شده در زیر بند ۶-۷-۷ باشد.

۳-۹ ناظران آزمون

۱-۳-۹ مسئولیت‌های سازمان برگزارکننده و تضمین کیفیت ناظران

۱-۳-۹-۱ پیش از برگزاری آزمون، شرایط و مشخصات ناظران قابل قبول باید مشخص شود. این شرایط عواملی را که مانع از پذیرش فرد به‌عنوان ناظر می‌شود را در بر دارد (برای مثال: خویشاوندی نزدیک با یکی از داوطلبان آزمون، تعارض منافع، ناتوانی فیزیکی یا غیره که مانع از برگزاری صحیح آزمون شود و غیره).

۲-۳-۹-۱ روایی سنجی مشخصات داوطلب نظارت بر آزمون به‌صورت مستقل - شرایط مورد نیاز/ وضعیت ناظران دارای پتانسیل

۳-۳-۹-۱ ارائه دستورالعمل‌های کتبی که شامل موارد زیر باشد:

- ۱- مسئولیت‌ها و انتظارات به‌روشنی بیان شود؛ و
- ۲- رویه‌ها و آماده‌سازی محل برگزاری آزمون، برگزاری آزمون، و خاتمه جلسه به‌روشنی بیان شود.
- ۳-۳-۹-۱ رسیدن به توافقی مکتوب برای انطباق با انتظارات، دستورالعمل‌ها، و قراردادهای (پیش‌آزمون).
- ۴-۳-۹-۱ تضمین پیش‌تیبانی فنی و محتوا در طول برگزاری آزمون (پیش‌آزمون).
- ۵-۳-۹-۱ مؤسسه از انطباق کامل ناظران با شرایط آزمون اطمینان حاصل می‌کند.
- ۶-۳-۹-۱ حذف ناظرانی که از پروتکل‌های تأییدشده سرپیچی کنند.

۲-۳-۹ مسئولیت‌های ناظران

- ۱-۲-۳-۹ تضمین بی‌عیبی محل برگزاری آزمون.
- ۲-۲-۳-۹ تأیید هویت شرکت‌کنندگان در آزمون.
- ۳-۲-۳-۹ آشنایی و آمادگی برای رعایت پروتکل‌های مشخص شده.
- ۴-۲-۳-۹ تضمین درستی نمونه.
- ۵-۲-۳-۹ برقراری ارتباط با برگزارکنندگان آزمون.

۹-۳-۲-۶ به پایان رساندن فرایند آزمون در انطباق کامل.

۹-۳-۳ پروتکل‌های ناظران مبتنی بر فناوری

هدف از نظارت بر آزمون، رعایت استانداردهای اجرا و امنیت است. روش‌های جاری نظارت بر ناظران آموزش دیده انسانی تمرکز دارد؛ اما به هر حال، روش‌های نظارتی غیرانسانی جایگزین که از فناوری‌های پیشرفته بهره برده‌اند نیز در حال پیدایش هستند. تمامی روش‌های نظارت غیرانسانی باید بتوانند کلیه عملکردهای ذکرشده در این استاندارد را در سطح یک ناظر انسانی انجام دهند.

۹-۴ آزمونگران

۹-۴-۱ آزمونگران افرادی هستند که با برقراری تعامل با آزمون‌شوندگان، به تولید محتوای پویای آزمون می‌پردازند. تفاوت عملکرد آن‌ها با ناظران در این است که ناظران تعامل مستقیمی با محتوای آزمون ندارند- ناظران سؤالات را در فرمی ثابت، همان‌گونه که تدوینگران تدوین کرده‌اند به آزمون‌شونده ارائه می‌دهند. از سوی دیگر، آزمونگران این پتانسیل را دارند که بر ارائه محتوای آزمون تأثیر بگذارند و روایی و پایایی آزمون را متأثر سازند. برای مثال، آزمونگران می‌توانند سؤالاتی را برای آزمون صحبت کردن استفاده کنند. آن‌ها می‌توانند از طریق لحن، سرعت، و تأکید در کلام بر درک آزمون‌شونده از سؤالات تأثیر گذارند. همچنین آزمونگران می‌توانند با انتخاب اینکه در یک زمان کدام محتوا ارائه شود بر آزمون تأثیر گذارند.

۹-۴-۲ آزمونگران می‌توانند تدوینگر سؤالاتی که ارائه می‌کنند (به زیربندهای ۷-۲ و ۷-۴ مراجعه شود)، ارزیاب آزمون، یا هر دو نیز باشند و عملکرد آزمون‌شونده را در خصوص سؤالاتی که خود یا آزمونگران دیگر ارائه کرده‌اند ارزیابی کنند (به زیربند ۹-۵ مراجعه شود).

۹-۴-۳ آموزش و شرایط لازم برای آزمونگر

۹-۴-۳-۱ برای کارآموزان آزمونگری باید حداقل شرایط و معیارهای آموزشی تعیین شود.

۹-۴-۳-۲ فرایندهای آموزش و شرایط لازم باید به‌روشنی بیان شده و مورد توافق کارآموزان قرار گیرد.

۹-۴-۳-۳ چگونگی، مکان، و زمانی که آزمونگران آزمون را برگزار می‌کنند باید در آموزش آزمونگران گنجانده شود.

۹-۴-۳-۴ دستورالعمل‌های انتخاب و روش ارائه سؤالات آزمون باید در آموزش آزمونگر گنجانده شود. این جنبه از آموزش باید شامل روش‌های تشویق و همچنین چگونگی اجتناب از تاثیر پذیرفتن از لهجه آزمون‌شونده به هنگام مصاحبه باشد.

۹-۴-۳-۵ شرایط آزمونگر باید بر اساس توانایی وی در پیگیری تشویق و استانداردهای انتخاب سؤالات باشد.

۹-۴-۳-۶ آزمونگران باید توافق‌نامه عدم افشاء را امضا کنند.

۹-۴-۳-۷ آزمونگران باید مطالب آزمون، امنیت آزمون، و اطلاعات آزمون‌شونده را محرمانه تلقی کنند.

۹-۴-۳-۸ آزمونگران باید استانداردهای اخلاقی را در آزمون رعایت کنند.

۹-۴-۳-۹ آزمونگران باید در فعالیتهای بازآموزی دوره‌ای شرکت کنند.

۹-۴-۴ شواهد عملکرد

۹-۴-۴-۱ آزمونگران باید شواهدی دال بر عملکرد پایا ارائه دهند. آن‌ها باید در خصوص توانایی در ارائه سؤالات آزمون مورد ارزشیابی قرار گیرند. استانداردهای پایایی باید در سند مشخصات مشخص شوند.

۹-۴-۴-۲ شواهد باید به صورت دوره‌ای مورد ارزیابی مجدد قرار گیرند. هرگاه مشخص شود کارکنان در چارچوب مشخص شده عمل نمی‌کنند، باید از کار تعلیق شوند.

۹-۵ ارزیابی و نمره‌دهی

۹-۵-۱ ارزیابی و نمره‌دهی انسانی

۹-۵-۱-۱ ارزیابی انسانی به ارزیابی پاسخ آزمون‌شونده به یک سؤال توسط انسان گفته می‌شود هرگاه یکی از شرایط زیر وجود داشته باشد:

۱- تعداد پاسخ‌های درست یا نسبتاً درست بیشتر از حدی باشد که به‌طور واقع بینانه در کلید پاسخ قابل فهرست شدن باشد؛

۲- بتوان به هر سؤال بیش از یک نمره اختصاص داد (برای مثال ۰، ۱ یا ۲)؛ یا

۳- هرگاه پروتکل‌های ارزیابی از مقیاس معیار مرجع استفاده کنند (برای مثال: مقیاس ILR).

۹-۵-۱-۲ ارزیابی ممکن است مستلزم این باشد که ارزیاب پاسخ آزمون‌شونده را چندین بار بخواند یا گوش کند. نمونه‌های ارزیابی شامل مواردی است که در آن یک ارزیاب، انشاء یا گفتاری را با استفاده از مقیاس ۱۱ نقطه ای ILR ارزیابی کند (اگر گفتار قابلیت پخش مجدد داشته باشد) (با نمره دهی دستی زیربند ۹-۵-۱-۳ و نمره‌دهی زنده، زیربند ۹-۵-۱-۴ مقایسه شود)

۹-۵-۱-۳ نمره‌دهی دستی به ارزیابی انسانی پاسخ آزمون‌شونده به سؤال با استفاده از کلید پاسخ گفته می‌شود که در آن تمام پاسخ‌های مورد قبول از پیش تعیین شده‌اند. همچنین از نمره دهی دستی ممکن

است برای سنجش نمره دهی ماشینی استفاده شود. یک نمونه از نمره دهی دستی، ارزیابی است که با استفاده از کلید پاسخ آزمون چند گزینه‌ای کاغذی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد (با ارزیابی زیربند ۹-۵-۱-۲، نمره دهی زنده، زیربند ۹-۵-۱-۴ و نمره دهی ماشینی، زیربند ۹-۵-۴ مقایسه شود).

۹-۵-۱-۴ نمره‌دهی زنده به نمره دهی انسانی در طول برگزاری آزمون یا بلافاصله پس از آن (بدون وجود کوچک‌ترین فرصتی برای بازپخش گفتار آزمون‌شونده یا دوباره خوانی نوشتار آزمون‌شونده) با استفاده از یک پروتکل نمره دهی مشخص که در آن پاسخ‌های درست، نسبتاً درست، و غلط کاملاً مشخص شده باشند، اطلاق می‌شود. نمونه‌هایی از نمره دهی زنده، نمره دهی به گفتار آزمون‌شونده بلافاصله پس از ارائه پاسخ است. اما به هر روی از آنجایی که نمره دهی نیازمند قضاوت معنادار از جانب ارزیاب نیست، زیرا تمام پاسخ‌های ممکن در راهنما ذکر شده است، تکالیف گفتار و نوشتار ارزیابان به‌طور کلی توسط ارزیابان مورد ارزیابی قرار می‌گیرد (با ارزیابی، زیربند ۹-۵-۱-۲ مقایسه شود).

۹-۵-۲ آموزش و شرایط لازم برای ارزیابان و نمره‌دهندگان انسانی

۹-۵-۲-۱ برای کارآموزان ارزیابی و نمره‌دهی باید حداقل شرایط و معیارهای آموزش تعیین شود.

۹-۵-۲-۲ فرایندهای آموزش و شرایط لازم باید به‌روشنی تعیین شده و مورد توافق کارآموزان قرار گیرد.

۹-۵-۲-۳ چگونگی، مکان، و زمانی که ارزیابان و نمره‌دهندگان، ارزیابی و نمرات به سؤالات، بخش‌ها و کل آزمون را ضبط می‌کنند باید در آموزش ارزیاب و نمره‌دهنده گنجانده شود.

۹-۵-۲-۴ شرایط لازم برای ارزیاب و نمره‌دهنده باید بر اساس توانایی فرد در رعایت پروتکل‌های ارزیابی و نمره‌دهی و پایایی نمره باشد.

۹-۵-۲-۵ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید توافق‌نامه‌های ارزیاب و نمره‌دهنده و عدم افشاء را امضا کنند.

۹-۵-۲-۶ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید مطالب آزمون، امنیت آزمون، و اطلاعات آزمون‌شونده را محرمانه تلقی کنند.

۹-۵-۲-۷ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید استانداردهای اخلاقی را در ارزیابی، نمره‌دهی، و گزارش‌دهی رعایت کنند.

۹-۵-۲-۸ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید متعهد شوند که در فعالیتهای بازآموزی دوره‌ای شرکت کنند.

۹-۵-۲-۹ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید در طول فرایندهای ارزیابی و نمره‌دهی مورد نظارت کافی قرار گیرند.

۹-۵-۳ شواهد عملکرد

۹-۵-۳-۱ ارزیابان و نمره‌دهندگان باید شواهدی دال بر پایایی عملکرد نشان دهند. آن‌ها باید به لحاظ توانایی در ارزیابی و یا نمره‌دهی عملکرد آزمون‌شونده، مورد ارزیابی قرار گیرند. استانداردهای پایایی باید در سند مشخصات ذکر شوند.

۹-۵-۳-۲ شواهد باید به صورت دوره‌ای مورد ارزیابی دوباره قرار گیرند. هرگاه مشخص شود که کارکنان، خارج از چارچوب تعیین شده عمل می‌کنند، باید از کار تعلیق شوند.

۹-۵-۴ ارزیابی یا نمره‌دهی ماشینی

ارزیابی یا نمره دهی ماشینی به ارزیابی یا نمره‌دهی خودکار سؤالات آزمون با استفاده از فناوری اطلاق می‌شود. نمونه‌هایی از آن شامل نمره‌دهی به آزمون چند گزینه‌ای کاغذی با استفاده از ماشین Scantion یا نمره دهی خودکار رایانه‌ای به آزمون‌های الکترونیکی است. ارزیابی ماشینی، فناوری نوظهوری است که معمولاً برای ارزیابی گفتار و نوشتار مورد استفاده قرار می‌گیرد (با ارزیابی زیربند ۹-۵-۱-۱، نمره‌دهی دستی، زیربند ۹-۵-۱-۲ و نمره‌دهی زنده، زیربند ۹-۵-۱-۳ مقایسه شود).

۹-۵-۴-۱ شرایط لازم برای ارزیابی ماشینی

- ۱- حداقل شرایط فنی لازم برای نمره‌دهی ماشینی باید مشخص شود.
- ۲- دقت نمره‌دهی ماشینی باید به صورت دروه‌ای توسط ارزیابی یا نمره‌دهی دستی تأیید شود.

۹-۶-۶ دستورالعمل‌ها و مطالب

۹-۶-۱-۶ دستورالعمل‌ها

۹-۶-۱-۱ در دستورالعمل انتقال مطالب آزمون به محل نمره‌دهی باید امنیت مطالب آزمون لحاظ شود.

۹-۶-۱-۲ محل فیزیکی و الکترونیکی ذخیره‌سازی مطالب آزمون پیش، در طول، و پس از نمره‌دهی باید امنیت مطالب آزمون را تأمین کند.

۹-۶-۱-۳ چگونگی، مکان، و زمانی که نمره‌دهندگان، نمرات سؤالات، بخش‌ها، و کل یک آزمون را تعیین می‌کنند، باید مشخص باشد.

۹-۶-۱-۴ مکانی که نمره‌دهنده زنده در آن بر آزمون نظارت دارد باید از پیش مشخص شده و نیازها و اسباب راحتی آزمون‌شونده، برگزارکننده، و نمره‌دهنده را تأمین کند.

۹-۶-۱-۵ رویه نمره دهی باید از پیش مشخص شده و در طول نمره‌دهی به دقت رعایت شود.

۹-۶-۱-۶ برای حصول اطمینان از رعایت پروتکل‌های نمره‌دهی باید بازبینی و بررسی‌های دوره‌ای انجام شود.

۹-۶-۱-۷ اگر از امتیازدهندگان انتظار رود تا برای مشخص کردن نمره یک بخش یا کل آزمون یا هر دو محاسبات ریاضی انجام دهند، باید برای بررسی دقت محاسبه نمرات، رویه‌ها یا فناوری یا هر دو تعیین شوند.

۹-۶-۲ مطالب

۹-۶-۲-۱ کلید پاسخ، راهنمای ارزیابی و مقیاس ارزیابی (به صورت مناسب) باید توسط تدوینگر آزمون تهیه شده و در اختیار ارزیابان قرار گیرد.

۹-۶-۲-۲ فهرست موارد مورد نیاز برای نمره‌دهی باید تهیه شود. برای مثال ارزیابان می‌توانند فقط از خودکارهای قرمز یا سبز برای نمره‌دهی آزمون استفاده کنند.

۹-۶-۲-۳ باید فهرستی از موارد یا فعالیت‌هایی که در طول نمره‌دهی ممنوع است، تهیه شود؛ برای مثال: ارزیابان نمی‌توانند از مداد یا خودکار آبی یا مشکی برای نمره‌دهی استفاده کنند.

۹-۷ گزارش‌دهی نتایج آزمون

۹-۷-۱ برای گزارش‌دهی نتایج به سازمان یا بنگاه درخواست‌کننده آزمون باید چارچوب زمانی مناسبی در نظر گرفته شود. سازمان می‌تواند خط‌مشی‌های خاص خود را برای تعیین مهلت گزارش‌دهی معین سازد.

۹-۷-۲ اطلاعات درج‌شده در گزارش باید برای سازمان و آزمون‌شونده، شفاف، کوتاه، توصیفی، و قابل‌استفاده باشد. نتایج باید سطوح ILR کسب‌شده توسط آزمون‌شونده و در صورت نیاز نمرات خام یا هر اطلاعات مرتبط دیگری را مشخص سازد.

۹-۷-۳ فقط طرف‌های ذی‌صلاح و معین‌شده می‌توانند نتایج آزمون را دریافت کنند که احتمالاً برگزارکنندگان سازمان‌های مربوطه هستند. اصل محرمانگی در تمام گزارش‌ها باید رعایت شود.

۹-۸ داوری، شکایت، و تجدیدنظر

سازمان استفاده‌کننده از آزمون باید فرایند تجدیدنظر، شرایطی که به موجب آن تجدید نظر ممکن می‌شود و نقش‌ها، مسئولیت‌ها، و نمودار زمانی فرایند تجدیدنظر، را به دقت شرح دهد.

۹-۹ شرایط برگزاری مجدد آزمون

۹-۹-۱ سازمان استفاده‌کننده از آزمون باید خط‌مشی‌های برگزاری آزمون دوباره را که شامل شرایط، مدت زمان انتظار، انصراف، و رویه تجدیدنظر است، به صورت شفاف منتشر کند.

۹-۹-۲ هنگام برگزاری مجدد آزمون، باید از نسخه جایگزین استفاده کرد. اگر ارزیابی توسط انسان صورت می‌گیرد، آزمونگران و یا ارزیابان مختلف باید این ارزیابی را انجام دهند.

۹-۹-۳ سازمان استفاده‌کننده از آزمون باید خط‌مشی معافیت خود را به‌صورت روشن منتشر کند.

۹-۱۰ انقضای زمان نمره

مهارت زبان می‌تواند در طول زمان بر اثر میزان کاربرد، تجربه، و آموزش کاهش یا افزایش یابد. به همین دلیل تاریخ انقضاء نمرات مهارت به‌طور معمول، کوتاه بوده و بین ۶ ماه تا ۲ سال تعیین می‌شود. مدت زمان انقضای یک نمره بر اساس ارزیابی نیازها تعیین می‌شود و باید منطقی باشد. در نهایت این متقاضی است که باید مدت زمان انقضای نمره را مشخص کند. ارائه دلیل منطقی برای مدت زمان انقضای بسیار حائز اهمیت است.

۹-۱۱ مدیریت سوابق

هنگام استقرار نظام مدیریت سوابق، بالاترین اولویت باید به امنیت داده شود.

۹-۱۱-۱ وجود پایگاه‌داده رمزنگاری شده با امنیت بسیار بالا الزامی است.

۹-۱۱-۲ کارمندانی که به داده‌ها دسترسی دارند باید به‌دقت مورد بررسی قرار گرفته و در خصوص حفظ محرمانگی اطلاعات آزمون‌شوندگان آموزش دیده باشند.

۹-۱۱-۳ تمام نسخه‌های فعال آزمون، سوالات و غیره باید از امنیت کامل برخوردار باشند تا از افشا نشدن سوالات آزمون اطمینان حاصل شود.

۱۰ نگهداری و به‌روزرسانی

۱۰-۱ پس از اجرایی شدن آزمون و ارائه آن به شرکت‌کنندگان، برنامه‌های نگهداری آزمون (زیربند ۱۰-۲) و به‌روزرسانی آزمون در طول اجرای چرخه برنامه‌ریزی، تدوین می‌شود.

۱۰-۲ نگهداری آزمون

۱۰-۲-۱ نگهداری به‌معنای تضمین و مستندسازی پایایی و روایی آزمون است. آزمون باید نگهداری شود. شواهد پایایی و روایی باید همواره به‌روزرسانی شوند. مستندات مشتمل بر شواهد پایایی و روایی برای استفاده اجرای اولیه آزمون (مطالعات پایایی، تحلیل سؤال، معیارها، نمونه‌های مرتبط و نمونه عملکردها) باید موجود باشند و در صورت امکان برای نگهداری از آزمون قابل ارجاع باشند. تمام مستندات پشتیبان آزمون باید مطابق زیربند ۵-۸ بازبینی و به‌روزرسانی شوند.

۱۰-۲-۲ تدوینگر، توزیع کننده، سازمان متقاضی استفاده کننده از آزمون یا ترکیبی از این موارد می تواند کار نگهداری را انجام دهد. در صورتی که سازمان استفاده کننده از آزمون آن را برای مقاصد غیر از آنچه طراحی شده است به کار گیرد یا از استانداردهای برگزاری آزمون با پروتکل های ارزیابی یا هردو پیروی نکنند، تدوینگران آزمون مسئولیتی در برابر نگهداری از آزمون نخواهند داشت.

۱۰-۲-۳ برای حصول اطمینان از رعایت کامل استانداردها در طول تدوین و اجرای اصلی آزمون باید بررسی های دوره ای منظمی انجام شود. سازمان نگهداری کننده از آزمون باید سؤالات را مورد بازبینی قرار دهد تا مشخص شود که آیا محتوا تاریخ دار است، سؤالات از نظر کیفیت مطابق استانداردهای جاری هستند، و مطالب آزمون یا مطالب نمره دهی یا هر دو با آخرین تفسیر از توصیف سطح مهارت ILR مطابقت دارند یا خیر.

۱۰-۲-۴ برای آزمون های تعاملی که در آن ها آزمونگران از انتخاب میان چند سؤال یا سوالات برخوردار هستند، سازمان نگهداری کننده از آزمون باید بداند که کدام سؤالات بیشترین و کمترین میزان انتخاب را داشته اند و در این خصوص از آزمونگران بپرسند چرا برخی سؤالات را مفیدتر می دانند. برای مثال در آزمون مصاحبه، جابه جایی نقش ممکن است از نظر بازرسان منطقی به نظر برسد اما آزمونگران احساس کنند که این کار به ندرت پاسخ مفیدی به دست می دهد.

۱۰-۲-۵ سازمان نگهداری کننده از آزمون باید تحلیل های آماری را به صورت دوره ای انجام دهد تا از انطباق آمار سؤالات با آمار اصلی و پایایی آزمون اطمینان حاصل کند. بسامد تحلیل ها به نوع آزمون و تحلیل بستگی دارد. تحلیل پایایی میان ارزیاب برای آزمون هایی که توسط انسان ارزیابی می شوند باید بیشتر از آزمون هایی که با ماشین نمره دهی می شوند انجام شود.

۱۰-۲-۶ برای آزمون هایی که انسان ارزیابی می کند، سازمان ارزیابی کننده باید دوره های بازآموزی برای ارزیابان برگزار کرده و به آن ها گواهی مجدد دهد.

۱۰-۳ به روزرسانی آزمون

به روزرسانی به معنای جایگزینی سؤالات یا فرم های آزمون است. به روزرسانی باید با پایان چرخه زندگی سؤالات و منسوخ شدن آن ها به صورت منظم انجام شود. جایگزینی سؤالات باید مطابق با هدف اولیه آزمون صورت گیرد (به زیربند ۶-۸ مراجعه شود). به روزرسانی همچنین باید در صورت نقض امنیت آزمون انجام شود.

۱۰-۳-۱ سؤالات

سؤالات آزمون باید مطابق با معیارهای مشخص شده در برنامه به روزرسانی، به روز شده، مورد تجدیدنظر واقع شده، یا جایگزین شوند.

۱۰-۳-۲ مطالب آموزشی

مطاب آموزش باید برای حصول اطمینان از اثربخشی به روزرسانی شوند.

۱۰-۳-۳ نمره‌دهی و ارزیابی

پروتکل‌های نمره‌دهی و ارزیابی باید بر اساس تحلیل آماری بررسی محتوایی یا بازخورد از نمره‌دهندگان و ارزیابان تعدیل شوند.

۱۰-۳-۴ تغییرات در نمرات مشخص‌کننده

هرگاه سؤالات جایگزین شوند، نمرات مشخص‌کننده باید از نو محاسبه شوند. در صورتی که برنامه به روزرسانی امکان تغییر در نمرات کف قبولی را بدون جایگزینی سؤالات ممکن سازد، برای مثال بر اساس داده‌های تأثیرگذار یا مطالعات استانداردسازی جدید، در این شرایط نیز نمرات کف قبولی قابل تغییر خواهند بود.

۱۱ ممیزی مستندات

۱۱-۱ ممیزی مستندات (به زیربند ۶-۴-۵-۷ مراجعه شود) خارج از چرخه زندگی آزمون رخ می‌دهد. این کار امکان بازرسی چرخه زندگی و اعتبارسنجی دستورالعمل‌های موردنیاز برای کنترل کیفیت و تضمین کیفیت آزمون‌های تدوین‌شده مطابق با استاندارد حاضر را فراهم می‌آورد.

۱۱-۲ مدارک

ممیزی مستندات شامل دو مجموعه سند می‌شوند. مجموعه اول شامل مستنداتی است که در طول مراحل برنامه‌ریزی و تدوین، تهیه شده و هدف آزمون و همچنین نتایج آخرین چرخه ارزشیابی را مشخص می‌کند. این مجموعه باید پیش از آنکه هرگونه ارزشیابی در خصوص آزمون آغاز شود، به موقع و برای بازبینی کامل در اختیار ممیزان قرار گیرد. مجموعه دوم شامل مستنداتی است که نشان می‌دهد آزمون در شرایط موجود چگونه مورد استفاده قرار می‌گیرد. این مجموعه باید در طول فرایند ارزشیابی پس از تکمیل تدوین و پذیرش آزمون در اختیار ممیزان قرار گیرد.

۱۱-۳ مدارک برنامه‌ریزی و تدوین شامل موارد زیر است اما به آن‌ها محدود نمی‌شوند:

۱۱-۳-۱ مدارکی که محصول تحلیل نیازهای اصلی هستند (زیربند ۶-۴):

۱۱-۳-۲ مدارک مشخصات آزمون (زیربند ۶-۷):

۱۱-۳-۳ مدارک چارچوب (زیربند ۶-۶):

۱۱-۳-۴ مطالب تهیه شده توسط تدوینگر (زیربند ۷-۳)؛

۱۱-۳-۴-۱ دفترچه راهنمای برگزاری آزمون (زیربند ۷-۳-۱)؛

۱۱-۳-۴-۲ طرح فرایند آموزش (زیربند ۷-۳-۲)؛

۱۱-۳-۴-۳ دستورالعمل (زیربند ۷-۳-۳)؛ و

۱۱-۳-۴-۴ فرم‌های ارزیاب و بازبین (زیربند ۷-۳-۴).

۱۱-۴ مدارک کاربرد و عملکرد آزمون شامل موارد زیر است اما به آن‌ها محدود نمی‌شود:

۱۱-۴-۱ الزامات آموزشی برای تمامی آزمونگران، ارزیابان، بازبینان، نمره‌دهندگان و غیره (به زیربند ۷-۲-۳، ۹-۳-۴-۶ و ۹-۲-۵-۵ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۲ ممیزی و بازبینی‌های مستند از آخرین ارزشیابی نوع یکسان آزمون؛

۱۱-۴-۳ مدارکی که نشان می‌دهد سؤالات آماده شده آزمون برای آزمون‌های پویا به صورت منظم توسط آزمونگران به طور جداگانه از نظر اثر بخشی و به طور کلی از نظر استاندارد سازی بررسی می‌شوند (به زیربند ۷-۴-۷ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۴ مدارکی که نشان می‌دهد سؤالات ثابت آزمون به طور منظم مورد تحلیل آماری قرار می‌گیرد تا هرگونه عدم انطباق با مشخصات کاربردی مشخص شود (به زیربند ۷-۴-۷ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۵ مدارکی که نشان می‌دهد سؤالات ثابت پاسخ تشریحی توسط کارکنان همانگونه که در زیربند ۷-۴-۷ آمده است مورد بازبینی قرار می‌گیرد؛

۱۱-۴-۶ مدارک بازآموزی دوره‌ای ارزیابان انسانی به منظور تضمین پایایی ارزیاب (به زیربند ۹-۵-۲ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۷ مدارکی که نشان می‌دهد تمامی ناظران مورد استفاده در آزمون با استانداردهایی که از پیش تعیین شده‌اند، از جمله دستورالعمل‌هایی که پیش از آزمون به آن‌ها داده شده است و دسترسی به موافقت‌نامه‌های امضا شده برای رعایت رویه‌هایی که جهت حصول اطمینان از انطباق ناظر تهیه شده است، مطابقت دارد (به زیربند ۹-۳ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۸ فهرست جاری از افرادی که به آزمون دسترسی دارند؛

۱۱-۴-۹ پروتکل‌های مورد استفاده در نمره‌دهی دستی (به زیربند ۹-۵-۱ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۰ مدارک نشان‌دهنده حداقل شرایط لازم و معیارهای آموزشی برای نمره دهندگان، رویه‌های نمره دهی و دسترسی به موافقت‌نامه‌های امضا شده (به زیربند ۹-۵-۲ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۱ نسخه‌ای از دستورالعمل‌های نمره‌دهی زنده و مستنداتی که نشان‌دهنده بازبینی‌های دوره‌ای و تطابق نمره دهی زنده با پروتکل‌های از پیش تعیین شده است (به زیربند ۹-۵-۵ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۲ مدارک نشان‌دهنده دقت نمره‌دهی ماشینی (به زیربند ۹-۵-۴ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۳ مدارک نشان‌دهنده حداقل شرایط لازم و معیارهای آموزشی برای ارزیابان؛ رویه‌های ارزیابی و دسترسی به موافقت‌نامه‌های امضا شده (به زیربند ۹-۵-۲ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۴ نسخه‌ای از تمامی راهنماهای ارزیابی و نمره‌دهی (به زیربند ۹-۶-۲ مراجعه شود)؛

۱۱-۴-۱۵ نسخه‌ای از خط‌مشی‌های داوری، شکایت، و تجدیدنظر (به زیربند ۹-۸ مراجعه شود)؛ و

۱۱-۴-۱۶ نسخه‌ای از شرایط برگزاری مجدد آزمون (به زیربند ۹-۹ مراجعه شود).

۱۱-۵ افزودن بر مدارک ذکرشده (در صورت قابل اجراء بودن)، ممکن است ارائه مدارکی که نشان‌دهنده تطابق با هرگونه فرایندهای ضروری در خط‌مشی‌های مکتوب محلی یا مقررات باشد، لازم شود. این مستندات می‌تواند به شکل وقایع نگار، صورتجلسه، یا هرگونه سابقه‌ای باشد که محصول طبیعی فرایند مورد نظر است.

۱۱-۶ مدارک رویه‌های ممیزی

۱۱-۶-۱ در طول فرایند ممیزی باید برای ممیزان فضایی برای کار در نظر گرفته شود و نسخه‌هایی از راهنماها، الزامات، دستورالعمل‌ها، خط‌مشی‌ها، و پروتکل‌ها از پیش در آن محل قرار داده شود. ممیزان باید به مطالبی که به‌طور معمول در آن مکان قرار دارد دسترسی داشته باشند مگر آنکه باعث نقص در امنیت شود.

۱۱-۶-۲ ممیزان باید کلیه مدارک را بررسی کرده و درباره تطابق آن‌ها با برنامه نگهداری آزمون تصمیم‌گیری کنند. اینکه آیا مدارک کامل هستند یا خیر و آیا نشان‌دهنده تغییرات در شرایط آزمون که بر روایی تأثیرگذار است می‌باشند. ممیزان باید یک گزارش رسمی برای سازمان استفاده‌کننده از آزمون تهیه کنند.

۱۲ کلید واژه‌ها

پیوست الف

(آگاهی دهنده)

خلاصه‌ای از نقش‌ها و مسئولیت‌های مرتبط با کنترل کیفیت

(نمونه‌ای از منشور روش منصفانه برگزاری آزمون^۱ ۲۰۰۴ کمیته مشترک آموزش در روش آزمون)

تدوینگران آزمون	کاربران آزمون
تدوینگران آزمون باید اطلاعات و شواهد پشتیبان که کاربران آزمون برای انتخاب آزمون مناسب به آن نیاز دارند را فراهم کند.	کاربران آزمون باید آزمون‌هایی را انتخاب کنند که هدف موردنظر را تأمین کرده و برای شرکت‌کنندگان در آزمون مناسب باشد.
الف-۱ تهیه شواهدی دال بر اینکه آزمون چه چیزی را موردسنجش قرار می‌دهد، کاربردهای پیشنهادی، شرکت‌کنندگان موردنظر در آزمون، و نقاط قوت و محدودیت‌های آزمون از جمله سطح دقت نمرات آزمون	الف-۱ تعیین هدف آزمون، محتوا و مهارت‌هایی که آزمونده می‌شود و شرکت‌کنندگان هدف. انتخاب و استفاده از مناسب‌ترین آزمون بر اساس مرور جامعی بر اطلاعات موجود.
الف-۲ توصیف چگونگی انتخاب محتوا و مهارت‌های آزمون و چگونگی تدوین آزمون‌ها	الف-۲ بازبینی و انتخاب آزمون‌ها بر اساس مناسب بودن محتوای آزمون، مهارت‌های آزمونده شده و پوشش محتوا برای هدف موردنظر آزمون.
الف-۳ ارائه اطلاعات درباره مشخصات آزمون با جزئیات به کاربران آزمون	الف-۳ بازبینی مطالب تهیه‌شده توسط تدوینگران و انتخاب آزمون‌هایی که اطلاعات شفاف، دقیق و کامل ارائه می‌کنند.
الف-۴ ارائه راهنمایی در خصوص سطوح مهارت‌ها، دانش و آموزش لازم برای بازبینی، انتخاب و برگزاری مناسب آزمون‌ها	الف-۴ انتخاب آزمون‌ها از طریق فرایندی که شامل افرادی با دانش، مهارت و آموزش مناسب است.
الف-۵ ارائه شواهدی دال بر اینکه کیفیت فنی از جمله پایایی و روایی آزمون با اهداف موردنظر مطابقت دارد	الف-۵ ارزشیابی شواهد دال بر کیفیت فنی آزمون که توسط تدوینگر و بازرسان مستقل تهیه شده است.
الف-۶ ارائه نمونه‌هایی از سؤالات آزمون، دستورالعمل‌ها، کلید پاسخ، دفترچه راهنما و امتیازات به کاربران واجد شرایط آزمون	الف-۶ ارزشیابی نمونه‌هایی از سؤالات آزمون یا آزمون‌های آزمایشی، دستورالعمل‌ها، برگه‌های پاسخ، دفترچه راهنما و گزارش امتیازات پیش از انتخاب یک آزمون.
الف-۷ اجتناب از محتوا یا زبان برخوردنده در هنگام تدوین سؤالات و مطالب مرتبط	الف-۷ ارزشیابی دستورالعمل‌ها و موارد مورد استفاده تدوینگران آزمون به همراه آزمون منتج از آن برای حصول اطمینان از اینکه محتوا یا زبان برخوردنده‌ای استفاده نشده باشد.
الف-۸ ارائه فرم‌ها یا دستورالعمل‌هایی که مناسب افراد معلول تغییر داده شده اند به آزمون‌شوندگانی که نیازمند توجه ویژه هستند	الف-۸ انتخاب آزمون‌هایی که دارای فرم‌ها یا دستورالعمل‌هایی هستند که مناسب افراد معلول تغییر داده شده‌اند.
الف-۹ تهیه و ارائه شواهد دال بر عملکرد آزمون‌شوندگان از زیرگروه‌های گوناگون، تلاش برای رسیدن به نمونه‌هایی با بزرگی کافی برای تحلیل زیرگروه‌ها. ارزشیابی شواهد برای حصول اطمینان از اینکه تفاوت‌ها در عملکرد با مهارت‌های موردارزیابی در ارتباط هستند.	الف-۹ ارزشیابی شواهد موجود در خصوص عملکرد شرکت‌کنندگان در آزمون از زیرگروه‌های متنوع. حتی‌الامکان معین شود که کدام تفاوت‌های عملکرد ناشی از عواملی غیرمرتبط با مهارت‌های ارزیابی شده هستند.

1 - Joint Committee on Testing Practice.

پیوست ب

(آگاهی‌دهنده)

نمونه‌ای از امنیت و مسئولیت‌های مرتبط با برگزاری آزمون

(برگرفته از منشور APA روش منصفانه آزمون در آموزش)^۱

راه‌نمای مسئولین آزمون مسئولین آزمون موظف هستند:	ده مسئولیت شرکت‌کنندگان در آزمون	ده حق شرکت‌کنندگان در آزمون
شرکت‌کنندگان را از حقوق خود مطلع سازند. اطمینان حاصل کنند که شرکت‌کنندگان از مسئولیت‌های خود، علاوه بر حقوق خود، آگاهی دارند.	به‌عنوان شرکت‌کننده آزمون، حقوق و مسئولیت‌های خود را مطالعه کرده یا بشنوند.	به‌عنوان شرکت‌کننده آزمون از مسئولیت‌ها و حقوق خود آگاه شوند
شرکت‌کنندگان را از وجود هرگونه مطالب موردنیاز جهت تأیید که در ثبت نام آزمون یا مطالب آزمون یا هر دو به‌روشنی بیان شده است، مطلع سازند. اطمینان حاصل سازند که شرکت‌کنندگان از دسترسی مناسب برخوردار باشند. اطمینان حاصل کنند که شرکت‌کنندگان مسئول رفتار خود هستند و در حقوق دیگران دخالت نکنند. اطمینان حاصل کنند که شرکت‌کنندگان یکپارچگی آزمون را تحت هیچ شرایطی تضعیف نکنند.	در طول برگزاری آزمون با دیگران با احترام برخورد کنند.	با آن‌ها با احترام و به دور از جانبداری و تبعیض رفتار شود.
از معیارهایی مطابق با استانداردهای حرفه‌ای استفاده کنند که برای شرکت‌کنندگان از گروه‌های گوناگون اجتماعی، پایا، مرتبط، مفید و منصفانه باشد. به شرکت‌کنندگان توصیه کنند تا مطالب را مرور کرده؛ پرسش کنند؛ و در خصوص برگزاری، محتوا و گزارش نتایج، اطلاعات بیشتری دریافت کنند.	پیش از برگزاری درباره هدف، برگزاری و گزارش نتایج پرسش کنند.	با آزمون‌هایی سنجیده شوند که استانداردهای حرفه‌ای را رعایت می‌کند.

1- Adapted from the APA Code of Fair Testing Practices.

راهنمای مسئولین آزمون مسئولین آزمون موظف هستند:	ده مسئولیت شرکت کنندگان در آزمون	ده حق شرکت کنندگان در آزمون
<p>توضیح مختصری درباره هدف آزمون، شکل آزمون، ماهیت آزمون و گزارش نتایج (مدت زمان اعتبار نتایج) به شرکت کنندگان ارائه دهند. شرکت کنندگان را از کاربرد مناسب، خط‌مشی‌های برگزاری دوباره آزمون، رویه‌های امتیازدهی، خدمات و بازخوردهای پولی، سؤالات متداول درباره برگزاری مطلع سازند. مطالب و تجهیزات ضروری و ممنوع را به اطلاع شرکت کنندگان برسانند. در صورتی که شرکت کنندگان در شکل یا فرم آزمون حق انتخاب داشته باشند، با ارائه اطلاعات، تصمیم‌گیری آن‌ها را سهولت بخشند. به شرکت کنندگان بگویند که آن‌ها حق درخواست الزامات مطابق با شرایط ADA دارند. به شرکت کنندگان بگویند که در صورت تأمین‌نشدن درخواست آن‌ها، حق دارند توضیح بخواهند. شرکت کنندگان را از مسئولیت‌شان برای درخواست چیدمان ویژه برای معلولیت یا مشکلات زبانی آگاه سازند و مدارک لازم را در این خصوص ارائه کنند.</p>	<p>اطلاعات توصیفی را پیش از آزمون مرور کرده و در صورت داشتن معلولیت یا مشکلات زبانی، موارد لازم را درخواست کند.</p>	<p>پیش از برگزاری آزمون، هدف آزمون و شرایط ویژه معلولان یا افرادی که مشکل زبانی دارند برای آن‌ها توضیح داده شود.</p>
<p>شرکت کنندگان را از تغییرات در برنامه زمانی با جایگزین‌های مناسب آگاه سازند. توضیح درباره شهریه باید از پیش صورت گیرد. به شرکت کنندگان بگویند که آن‌ها مسئولیت دارند با مطالب مناسب آشنا شوند و هرگونه هزینه ضروری را پوشش دهند.</p>	<p>از مکان و زمان برگزاری آزمون مطلع باشد، در صورت لزوم شهریه آزمون را پرداخت کند و به موقع با همراه داشتن مطالب موردنیاز برای انجام آزمون حاضر شود.</p>	<p>از تاریخ آزمون، تاریخ ارائه نتایج و شهریه آگاه شوند.</p>

راهنمای مسئولین آزمون مسئولین آزمون موظف هستند:	ده مسئولیت شرکت کنندگان در آزمون	ده حق شرکت کنندگان در آزمون
<p>آزمون‌های مناسب را انتخاب کنند، در صورت درخواست، مستندات صلاحیت کارشناسان آزمون را ارائه کنند، اطمینان حاصل کنند شرایط آزمون با عملکرد تداخل ندارد، زمان مناسب برای تکمیل در اختیار گذارند و از تقلب جلوگیری کنند. مسئولیت شرکت کنندگان را نسبت به خواندن یا شنیدن راهنمایی‌ها، رعایت دستورالعمل‌ها و رفتار صادقانه به آن‌ها گوشزد کنند.</p>	<p>از دستورالعمل‌های آزمون پیروی کرده و خود را به درستی معرفی کند.</p>	<p>برگزاری آزمون و تفسیر نتایج آن توسط افراد آموزش دیده انجام شود.</p>
<p>شرکت کنندگان را از هدف آزمون، پیامدهای خودداری از شرکت در آزمون و مسئولیت آن‌ها برای پذیرش پیامدها مطلع سازند. فقط پس از دریافت رضایت آگاهانه از جانب شرکت کنندگان، برگزاری آزمون را آغاز کنند.</p>	<p>با تبعات خودداری از شرکت در آزمون آشنا بوده و آن‌ها را بپذیرد.</p>	<p>از اختیاری بودن آزمون و یا تبعات خودداری از شرکت در آزمون آگاه شوند.</p>
<p>نتایج و تصحیحات را در مدت زمان مناسبی ارائه کنند. نتایج را با توجه به ملاحظات اضافی در صورت مرتبط بودن تفسیر کنند. یک نسخه از معیارهای نمره قبولی را در اختیار شرکت کنندگان قرار دهند. نتایج را به شکلی مناسب و با رعایت حساسیت‌ها به اطلاع رسانند.</p>	<p>در صورتی که شرایط آزمون بر نتایج تأثیرگذار است، افراد مرتبط را از این موضوع مطلع کند.</p>	<p>نتایج آزمون را در یک بازه زمانی منطقی به صورتی که برای عموم قابل فهم باشد، دریافت کنند.</p>
<p>شرکت کنندگان را از مسئولیت خود برای پرسش درباره محرمانگی مطلع سازند. امنیت سوابق را تضمین کرده و از دسترسی اشخاص غیرمجاز جلوگیری کنند. به شرکت کنندگان توضیح دهند چه کسی حق دسترسی به اطلاعات را دارد و دسترسی را به افرادی که پیش از آزمون تعیین شده‌اند، محدود سازند. درخواست برای الزامات را محرمانه تلقی کنند.</p>	<p>در صورتی که محرمانگی نتایج یکی از نگرانی‌های است، در این خصوص پرسش کند.</p>	<p>نتایج آزمون برای آن‌ها تا حدی که قانون مجاز اعلام می‌کند محرمانه باشد.</p>

<p>راهنمای مسئولین آزمون مسئولین آزمون موظف هستند:</p>	<p>ده مسئولیت شرکت کنندگان در آزمون</p>	<p>ده حق شرکت کنندگان در آزمون</p>
<p>مسئولیت شرکت کنندگان را در خصوص اظهار نگرانی درباره آزمون در وقت و به شیوه محترمانه را به آنان گوشزد کنند. شرکت کنندگان را از رویه‌های درخواست برای تجدیدنظر در نتایج در صورتی که نتایج آن‌ها تحت بررسی باشد یا لغو و فاقد اعتبار شده باشد، مطلع سازند. در صورتی که نتایج آزمون لغو یا فاقد اعتبار شده باشد، شرکت کنندگان را از دلیل این امر آگاه سازند.</p>	<p>هرگونه نگرانی در خصوص فرایند یا نتایج آزمون را با رعایت ادب و در زمان مناسب مطرح کند.</p>	<p>مسائل و نگرانی‌های خود را در خصوص فرایند یا نتایج آزمون اعلام کرده و اطلاعاتی درباره رویه‌ای که به آن مسائل پرداخته خواهد شد دریافت کنند.</p>

پیوست پ

(آگاهی‌دهنده)

چهارده استاندارد امنیت آزمون^۱

- ۱- برنامه امنیتی- هر سازمان موظف به داشتن برنامه امنیتی آزمون به صورت رسمی و مکتوب شامل اهداف، خط‌مشی‌ها، رویه‌ها، تعاریف، نقش‌ها و مسئولیت‌ها، طرح عملیاتی نقض امنیت و دیگر عناصر و محتوا، است.
- ۲- نقش‌ها و مسئولیت‌ها- افراد بسیاری در حفاظت از امنیت آزمون‌ها دخیل هستند. نقش‌ها و مسئولیت‌های این افراد باید تعریف و اطلاع‌رسانی شود تا از هرگونه ضعف در امنیت کلی جلوگیری شود.
- ۳- بودجه و تأمین سرمایه- سازمان‌ها باید بودجه و سرمایه اضطراری را برای اهداف امنیتی حفظ کنند.
- ۴- توافقات و احتیاطات قانونی- امنیت یک سازمان تا اندازه‌ی زیادی به آمادگی آن در تهیه توافقات‌های قانونی و دیگر احتیاط‌ها برای حفاظت از حقوق قانونی آن بستگی دارد.
- ۵- طراحی آزمون و سؤال- آزمون‌ها و سؤالات باید با هدف امنیت طراحی شوند. طراحی باید به گونه‌ای باشد که از حفظ کردن و به اشتراک گذاشتن جلوگیری کرده و روش‌های معمول تقلب را خنثی سازد؛ همچنین دفعات عرضه سؤالات به شرکت‌کنندگان را محدود ساخته و عمر مفید سؤالات و نتایج آزمون را طولانی سازد.
- ۶- تدوین و نگهداری آزمون و سؤال- حفاظت از محتوای آزمون و سؤالات در طول تدوین از طریق توافق‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های امنیتی حائز اهمیت است.
- ۷- انتشار آزمون- هر آزمون پس از تولید، منتشر شده و توزیع می‌شود. اقدامات امنیتی باید برای حفاظت از آن در این دوره برقرار باشند.
- ۸- برگزاری آزمون- آزمون‌ها باید پیش، هنگام و پس از برگزاری آزمون، ایمن باقی بمانند. برگزاری آزمون به فرایند ثبت نام آزمون‌شوندگان، برنامه‌ریزی زمانی، اقدامات امنیتی فیزیکی، ارائه محتوای آزمون، جمع‌آوری نتایج و اطلاع‌رسانی نتایج به سازمان‌های مرتبط اطلاق می‌شود.
- ۹- نتایج و امتیازات آزمون- امتیازات آزمون باید مشمول تحلیل امنیتی باشد تا ارزش آن‌ها برای تصمیمات آتی حفظ شود. افزون بر این، دقت فرایند امتیازدهی از جنبه امنیت باید مورد تأیید قرار گیرد.

1-Fourteen test security standards.

(Adapted from the "Caveon Test Security Standards," Caveon, LLC, Midvale, Utah, 84047

۱۰- امنیت اطلاعات- اطلاعات فیزیکی و رقمی مرتبط با برنامه آزمون سازمان باید همواره با حفظ امنیت کامل ذخیره شده و انتقال یابد.

۱۱- نظارت بر وب و رسانه‌ها- با فراگیر شدن اینترنت، ضروری است تا یک برنامه سطح بالا، عدم افشا و حق چاپ سؤالات را در وب کنترل کند.

۱۲- آموزش و آگاه‌سازی امنیتی- سازمان باید اقدامات مناسبی برای اطلاع‌رسانی ارزش‌های برنامه امنیتی؛ اهمیت جنبه‌های ویژه امنیت آزمون؛ و اهمیت محرمانگی کارکنان، پیمانکاران، فروشنده‌گان و داوطلبان انجام دهد.

۱۳- طرح عملیاتی نقض امنیت- سازمان باید برنامه منسجمی برای رویارویی با هرگونه نقض امنیتی داشته باشد. این رویارویی می‌تواند شامل تحقیقات بیشتر و ارزشیابی و تطابق با خط‌مشی‌ها توسط افراد و سازمان‌های دخیل و اقدامات مناسب با اینگونه حوادث داشته باشد.

۱۴- امنیت فیزیکی- سازمان دستورالعمل‌ها و خط‌مشی‌های رسمی برای ترویج امنیت سؤالات، آزمون‌ها و مطالب مرتبط در حوزه کاری که شامل دسترسی به اماکن و پرونده‌ها و نظارت دقیق بر استفاده از مطالب می‌شود دارد.

پیوست ت

(آگاهی‌دهنده)

سطح بندی زبان انگلیسی مطابق استاندارد مشترک اروپایی یا CEFR

ت-۱ کلیات

استانداردی که بسیاری از مؤسسات آموزشی درون کشور هم تلاش می‌کنند که دوره‌های آموزشی خود و حتی تست‌های تعیین سطح و عبور از سطوح مختلف را نیز بر مبنای این استاندارد طراحی کنند. این سیستم سطح بندی زبان انگلیسی به نام استاندارد مشترک اروپایی و یا Common European Framework of Reference است.

در سال ۱۹۹۱ در نشست‌هایی که میان بسیاری از مراجع علمی و آموزشی اروپایی در کشور سوئیس برگزار گردید، این موضوع روشن شد که به استاندارد جدید برای تعیین سطوح مختلف مهارت زبانی نیاز جدی وجود دارد.

این استاندارد می‌بایست در زمینه تعریف سطوح مختلف زبانی به اندازه کافی شفاف باشد تا بتواند مدرسین را در مسیر آموزش یاری کند. همینطور قرار بود که این استاندارد کمک کند تا مراکز آموزشی و کارفرمایان بتوانند در تشخیص صلاحیت زبانی دانشجویان و یا کارمندان بالقوه خود با دقت و راحتی بیشتری عمل کنند.

ت-۲ سطح بندی زبان انگلیسی در CEFR

استاندارد مشترک اروپایی زبان‌آموزان را به سه سطح اصلی تقسیم می‌کند. این سه سطح، هر یک دو زیرسطح نیز دارند. مطابق استانداردهای پیشین، هر کدام از این سطوح قرار است تعریف کنند که زبان‌آموز باید چه مهارتی را داشته باشد و چه توانایی‌هایی را احراز کند. سطح اول با نام زبان‌آموز سطح پایه و با حرف A معرفی می‌شود. و دو زیرسطح آن نیز با نمادهای A1 و A2 نام‌گذاری شده‌اند. سطح دوم با نام زبان‌آموز مستقل و با حرف B معرفی شده است. دو زیر سطح آن نیز بطور مشابه به نام‌های B1 و B2 تعریف شده‌اند. و نهایتاً سطح سوم، زبان‌آموز ماهر و با حرف C نام‌گذاری شده و دارای دو زیرسطح C1 و C2 است.

ت-۲-۱ سطح بندی زبان انگلیسی: زبان‌آموزی سطح پایه یا A

همانطور که گفته شد این گام دارای دو زیرسطح است:

زبان‌آموز سطح پایه: زیرسطح A1 یا آغازگر

زبان‌آموز می‌تواند عبارات روزمره و جمله‌های خیلی ابتدایی را درک کند که هدف از آن‌ها برطرف کردن نیازهای اولیه و فیزیکی است.

زبان آموز می تواند خودش را معرفی کند. دیگران نیز می توانند از او درباره هویتش سؤالاتی مانند اینکه کجا زندگی می کند، و اینکه چه کسانی را می شناسد و یا اینکه چه دارایی هایی دارد سؤال بپرسند و او نیز پاسخ دهد.

او می تواند با دیگران ارتباط ساده برقرار کند. به این شرط که طرف مقابل شمرده شمرده و شفاف صحبت کند و آماده کمک رسانی به وی باشد.

زبان آموز سطح پایه : زیر سطح A2 یا مقدماتی

زبان آموز می تواند جملات و اصطلاحات رایج که به موضوعات مرسوم زندگی مربوط می شوند (مانند مسائل شخصی ساده، خانواده، اطلاعات عمومی، خرید، امور جغرافیایی منطقه، اشتغال) را درک کند.

او می تواند در قالب کارهای ساده و عمومی که نیازمند تبادل اطلاعات ساده هستند با دیگران ارتباط برقرار کند.

زبان آموز می تواند، در قالب عبارت هایی ساده، جنبه هایی از سابقه اش، محیط پیرامونی خود، و امور مربوط به نیازهای رایج خودش را توصیف کند.

ت ۲-۲ سطح بندی زبان انگلیسی : زبان آموزی سطح مستقل یا B

این سطح نیز دارای دو زیر سطح است:

زبان آموز سطح مستقل : زیر سطح B1 یا آستانه

زبان آموز در این سطح می تواند نکات اصلی یک پیام استاندارد را در موضوعاتی متعارف مانند کار، درس و تفریح و موارد مشابه درک کند.

او به احتمال زیاد می تواند با وضعیت های مختلفی که به واسطه سفر کردن به کشور هدف ایجاد می شوند کنار بیاید.

زبان آموز این توان را دارد که محتواهای ساده ای را که با موضوعات مورد علاقه اش در ارتباط هستند تولید کند.

او می تواند تجربه ها، اتفاقات، آرزوها، امیدها و اهدافش را توصیف کند و بطور مختصر درباره علت آن ها توضیحاتی ارائه دهد.

زبان آموز سطح مستقل : زیر سطح B2 یا برتر

زبان آموز می تواند ایده های اصلی یک متن پیچیده را، چه در مورد موضوعات فیزیکی و مادی و چه در موضوعات مجازی و انتزاعی درک کند. این موضوع شامل مباحث موجود در شاخه تخصصی خود او نیز می شود.

او به سطح قابل قبولی از روانی و حاضرجوابی رسیده است که ارتباط متعارف با افراد بومی را امکان پذیر می کند؛ بدون اینکه برای هیچ یک از طرفین زحمت زیادی ایجاد شود.

او می تواند محتوایی شفاف و دارای جزئیات را در مورد بازه وسیعی از موضوعات تولید کند و یک نقطه نظر خاص در مورد موضوع مورد نظرش شرح دهد و مزایا و مضرات گزینه های مختلفش را بیان کند.

ت ۲-۳ سطح بندی زبان انگلیسی : زبان آموزی سطح ماهر یا C

دو زیر سطح این مرحله عبارتند از:

زبان آموز سطح ماهر : زیر سطح C1 یا پیشرفته

زبان آموز در این سطح می تواند بازه وسیعی از عبارتهای دشوار و طولانی را درک کند و مفاهیم کنایی را نیز تشخیص دهد.

او می تواند با روانی و حاضرجوابی، نظراتش را ابراز کند و اینکار را بدون جستجوی ذهنی طولانی انجام دهد. او توانایی این را داراست که از زبان بطور انعطاف پذیر و مؤثر برای اهداف اجتماعی، آکادمیک و علمی، و حرفه ای و شغلی استفاده کند.

زبان آموز می تواند محتوای شفاف، خوش ساخت و دارای جزئیات، درباره موضوعات پیچیده تولید نماید و قدرت کنترل خود روی الگوهای ساختارمند زبان، اتصالات و ابزارهای یکپارچگی سخن را به نمایش بگذارد.

زبان آموز سطح ماهر : زیر سطح C2 یا مسلط

زبان آموز به سادگی هر آنچه را که می شنود و می خواند درک می کند.

او می تواند اطلاعات دریافتی از منابع مختلف شنیداری و نوشتاری را خلاصه کند و در این حین، از جمله بندی های خودش استفاده نموده و همزمان یکپارچگی و پیوستگی کلام را حفظ کند.

او می تواند احساسات، عواطف و نظرات خود را در هر لحظه به روانی و بطور دقیق بیان کند. او در جریان این کار می تواند جزئیات معنایی را حتی در پیچیده ترین موضوعات هم از یکدیگر بشکافد.

کتابنامه

[1] Association of Language Testers in Europe, Multilingual glossary of language testing terms, Studies in Language Testing 6, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press, 1998a.

[2] Bachman, L. F. and Palmer, A. S., Language Testing in Practice, Oxford: Oxford University Press, 1996.

[3] Davies, A., Brown, A., Elder, C., Hill, K., Lumley, T., and McNamara, T., Dictionary of Language Testing, Studies in Language Testing 7, Cambridge: UCLES/Cambridge University Press, 1999.

[4] Henning, G., A Guide to Language Testing Development, Evaluation and Research, Cambridge, MA: Newbury House, 1987.

[5] Richards, J. C., Platt, J., and Platt, H., Dictionary of Language Teaching and Applied Linguistics, London: Longman, 1992.

[6] Saal, F. E., Downey, R. G., and Lahey, M. A., "Rating the Ratings: Assessing the Psychometric Quality of Rating Data," in Psychological Bulletin, Vol 88, No. 2, 1980.